

Foia românească

Vineri
24 decembrie
1999

Anul II
Nr. 51-52

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ♦ Fondat în 1951 ♦ 8 pagini ♦ 20 forinți

Doamne, fii cu ei!

Acum zece ani ne aflam tot în Ajunul Crăciunului, doar într-o altă locuință. Atunci ne despărțeau de vecini doar pereții subțiri dintr-un cartier de blocuri. Tocmai ne pregăteam să sărbătorim împreună cu părinții sofului meu.

Eram bucuroși, cu sufletul deschis pentru a binecuvînta și a sărbători vestea mîntuitoare pentru creștinii lumii: Nașterea Domnului Isus. Totul părea frumos și pașnic, cînd deodată, de pe micul ecran ne-a surprins știrea neliniștitoare: în țara vecină, în România, se declanșează ceva groaznic, despre care la început s-au știut, s-au transmis lucruri confuze. Ne-am așezat șocați și muți în fața micului ecran, prin care am aflat despre o situație anarhică, haotică. Resimt și azi acea spaimă fizică, sugrumătoare, care ne-a copleșit. Ne-au tremurat mîinile și inimile, ni s-au înmuiat genunchii și ne-am ocolit privirile. Am simțit un singur lucru cert: acel popor care suferea cumplit, de care mă leagă limba și originea mea, se află în pragul mîntuirii, dar mi-e era teamă să mărturisesc acest sentiment cu glas tare. Nu mi-a venit să cred că poporul român va reuși într-adevăr să rupă lanțurile sufletești și trupești care i-au încătușat viața decenii la rînd. M-a cuprins spaima că, dacă m-aș declara în glas tare cum că acum trebuie să reușească această eliberare de sub teroarea ceașistă, aș spulbera șansa luptătorilor.

După un timp, strîngeam pumnii, ne prindeam de mîini, și plîngînd ne ziceam: Doamne, ajută-i! Doamne, fii cu ei! Chiar și socrii mei slovaci au fost cutremurați de evenimentele istorice ce se petreceau sub ochii noștri. (Și ce nostim: niște prieteni din Budapesta ne sunau la telefon ca în caz că vrem să ne refugiem din preajma unei zone de război, ne putem refugia la ei... Panica de la o distanță de 200-250 de kilometri de graniță era și mai mare...)

Din vecini se strecura ecoul aceluiași program de televiziune și parcă întregul cartier amuțise de sunetul trompetelor și de gălăgia euforică a focului de artificii de altădată. Tot cartierul era în plină așteptare.

Nu știam dacă evenimentele din România ne-au stricat frumoasa sărbătoare sau tocmai dimpotrivă, s-au deschis perspective spre noi posibilități.

Sunau telefoanele, plîngeau telefoanele, sperau telefoanele, solidarizau telefoanele, se rugau telefoanele.

Parcă simțeam mirosul prafului de pușcă al focului de arme. Parcă auzeam țipeteleperate, bocetele lungi. Parcă vedeam corul ingenucheaților ce înălțau rugăciuni spre Fiul Nou-Născut... Ne dorea inima pentru cunoscuții și pentru toți necunoscuții din țara vecină. Tremuram în întineric, uirînd de toată ceremonia tradițională și obișnuită a Crăciunului.

Nu puteam scăpa de imaginile tragice, copleșitoare ce se scurgeau pe micul ecran. Ne cutremuram la toate întreruperile programului cu o teamă imensă. Ne-am simțit în lumea halucinației, cu frica să nu ne trezim la realitatea că totul a fost doar un vis. Ne-am îndoit dacă sînt adevărate imaginile de eliberare a unui popor...

Nu știu alții cum au simțit în acele zile din decembrie 1989? Eu una, numai după un timp am avut curajul să cred că am fost martora unei revoluții victorioase...

Acel Ajun de Crăciun din 1989 a însemnat pentru mine o dramă a neputinței, o dramă a țipătului interior, o dramă a fricii tremurătoare pentru cei nevinovați, dar și o bucurie: m-am convins din nou de existența Domnului Dumnezeu.

Doamne, să fii mereu cu noi!

Ana Radici

Foto: Eva Ruja Bányai

„Dar acum, în Hristos Isus, voi, cari odinioară erați depărtați, ați fost apropiați prin sîngele lui Hristos.

Căci El este pacea noastră, care din doi a făcut unul, și a surpat zidul de la mijloc care-i despărțea,

și, în trupul Lui, a înlăturat vrăjmășia dintre ei, Legea poruncilor, în orînduirile ei, ca să facă pe cei doi să fie în El însuși un singur om nou, făcînd astfel pace;

și a împăcat pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce, prin care a nimicit vrăjmășia.

El a venit astfel să aducă vestea bună a păcii vouă celor ce erați departe, și pace celor ce erau aproape.

Căci prin El și unii și alții avem intrare la Tatăl, într-un Duh.

Așa dar, voi nu mai sînteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sînteți împreună cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu,

fiînd zidiți pe temelia apostolilor și proorocilor, piatra din capul unghiului fiînd Isus Hristos.

În El toată clădirea, bine încheată, crește ca să fie un Templu sfînt în Domnul.

Și prin El voi sînteți zidiți împreună, ca să fiți un lăcaș al lui Dumnezeu, prin Duhul.”

(Efeseni 2. 13-22)

*Cu prilejul
sărbătorilor
de Crăciun,
colectivul
săptăminalului*

Foia
românească

*dorește tuturor
cititorilor praznice
fericite, numai bine
sănătate,
tradiționalul
„La mulți ani!”
și un nou mileniu
în prosperitate.*

Din cuprins:

Nu mă potriveșc cu timpul și cu oamenii de acum, dar rabd excepțiunea mea și-i rabd urmările. Vedeți, iarna stă înaintea noastră.

Cîți dintre noi pot să privească drept în față fără griji, fără durere, această perspectivă? Cîți dintre noi au atîtea lemne, ca să nu mai cugete la soba rece, și cîți au putut să-și agonisească, pe măsura trebuințelor, celelalte lucruri toate, de care te întrebă iarna? Totuși, dacă simțirea și cugetarea noastră ar sta, cu adevărat, sub cuvîntul lui Iisus Christos, am domoli asprimea anotimpului, am reconforta inima săracilor și am canaliza, în chip folositor, prisosul, plictiseala și trufia celor bogați.

Cîștigul cel mai mare ar fi, însă încă o dată, de partea celor săraci, fiindcă în Iisus Christos, sărăcia își pierde răutatea și amărăciunea. (Pag. a 11-a)

„Căci un Copil ni s-a născut, un fiu ni s-a dat, și domnia va fi pe umărul Lui; Îl vor numi: Minunat, Sfetnic, Dumnezeu tare, Părintele veciniciilor, Domn al păcii.” (Isaia 9, 6)

Acord în favoarea antreprenorilor

În scopul accelerării fluxului de mărfuri dintre Ungaria și România, camerele de comerț și industrie ale celor două țări desfășoară o activitate vie și susținută. În acest context se evidențiază în mod deosebit camerele din județele limitrofe, care organizează frecvent misiuni economice, pentru o mai bună cunoaștere a ofertei și a agenților economici din Ungaria și România.

Pornind de la constatarea sus-amintită, Comisia financiară și cea a relațiilor externe a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria a inițiat tratative cu reprezentanții Camerei de Comerț și Industrie cu scopul de a discuta despre formele de colaborare, care au menirea de a ajuta la dezvoltarea afacerilor, antreprenori de naționalitate română din Ungaria.

Cu aceste ocazii, conducerea Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria și a Camerei, în comun, au considerat că formarea relațiilor de strînsă legătură cu România și sarcinile provenite, se pot

rezolva numai prin valorificarea maximă a unor capacități spirituale care cunosc bine relațiile ungaro-române.

Astfel, avînd intenții comune, la sfîrșitul săptămînii trecute **Traian Cresta**, președintele A.Ț.R.U. și **Tamás Hódsági**, președintele Camerei de Comerț și Industrie a județului Bichiș au semnat un protocol de colaborare avînd ca scop utilizarea operativă a capacităților reale – și uman intelectuale – din cadrul autogovernării, pentru realizarea scopurilor politice și economice ungaro-române a Camerei de Comerț și Industrie a județului Bichiș.

În alocuțiunile după semnarea acordului, cei doi președinți au evidențiat însemnătatea colaborării.

La rîndul său **Gheorghe Grósz**, vicepreședintele A.Ț.R.U. a subliniat faptul că autogovernarea prin mijloacele care îi stau la dispoziție va ajuta agenții economici de naționalitate română din Ungaria la înființarea unor firme mixte. (j)

Concert de Crăciun la Chitighaz

La sfîrșitul săptămînii trecute, în ziua de 18 decembrie a.c., locuitorii comunei Chitighaz și-au putut încălzi sufletele la flacăra nestinsă a colindelor.

Din inițiativa Autogovernării minoritare române din Chitighaz și a Casei de Cultură, în acest an s-a ținut din nou un concert de Crăciun, inițiat spre cinstirea sfîntelor sărbători de iarnă.

După cuvintele de deschidere a serbării culturale și-au dat concursul reprezentanții diferitelor echipe, formații culturale și ai confesiunilor din comună.

Programele prezentate au adus în inimile celor întruniți vremuri demult trecute, cînd vremea colindelor s-a identificat cu frumusețea copilăriei. (j)

Premierul Viktor Orbán a înmînat

Premiile „Pentru Minorități”

Sîmbătă, 18 decembrie, în Parlamentul Ungariei, premierul guvernului maghiar **Viktor Orbán** a înmînat, în prezența președintelui țării, **Árpád Göncz**, premiile „Pentru Minorități”.

De Ziua Minorităților, în fiecare an acele personalități și comunități sînt distinse cu aceste premii, care au desfășurat o activitate marcantă în interesul minorităților fie în viața publică, învățămînt și cultură, fie în viața religioasă, știință, mass-media sau economie. Placheta, diploma de onoare și un premiu în bani au fost înmîinate de premier la propunerea ministrului justiției, al învățămîntului și a celui de externe.

În scurta sa cuvîntare, Viktor Orbán, a accentuat printre altele, că soarta minorităților naționale și etnice din Ungaria și cea a maghiarilor care trăiesc dincolo de frontieră este strîns legată de soarta țării noastre.

De această dată a fost distins pictorul contemporan **István Szentandrásy**, localitatea **Szentpéterfa (Petrovo Selo)** localitate unde marea majoritate a

populației este de naționalitate croată, precum și **Orchestra Vuicici**, care în

anul acesta a sărbătorit un sfert de veac de la înființare și care interpretează la

un nivel superior, înainte de toate cîntece sîrbești și croate. Din rîndul ungarilor din afara frontierei s-au bucurat de această distincție înaltă **Ordinul Minorit din Arad**, profesoara pensionară **Julianna Balassa**, precum și **István Hegyi**, preot reformat pensionar din Odorheul Secuiesc.

În sera aceleiași zile, în Sala cavalerilor din Castelul Zichy din Capitală a avut loc și vernisajul „Expoziția celor treisprezece” (este vorba de numărul minorităților taxate din Ungaria) la care, printre cei în total cincizeci și unu de pictori și artiști plastici, au expus și patru artiști de naționalitate română din țara noastră, anume: **Ștefan Oroian**, **Adela Sz. Kiss**, **Ioan Nistor** și **Teodor Pui**. De menționat că expoziția poate fi vizitată în perioada 19 și 23 decembrie a.c. între orele 10 și 18. La realizarea acestei expoziții de prestigiu au contribuit Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”, Ministerul Patrimoniului Cultural Național și Ministerul Învățămîntului. – km –

Ziua Minorităților la Békéscsaba

În seara de 17 decembrie a.c., biserica evanghelică mică arhiplină din Békéscsaba a constituit locul unui eveniment festiv destinat sărbătoririi minorităților naționale și etnice care conviețuiesc în reședința județului Bichiș: români, slovaci și comunitatea romilor.

Cu prilejul *Zilei Minorităților*, după salutarea oaspeților, personalități de frunte ale conducerii orașenești, și ale autogovernărilor minoritare respective – printre care și **Traian Cresta**, președintele *Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria* – a urmat alocuțiunea primarului **János Pap**, care a marcat printre altele că pentru locuitorii orașului Ziua Minorităților nu e deloc o zi de sărbătoare, pentru că la Békéscsaba fiecare zi de lucru se petrece sub semnul toleranței. În continuare, vorbitorul a accentuat locul și importanța populației de altă naționalitate și etnie în viața socială, culturală și economică, ca factor important în profilul integral al orașului. În această ordine de idei a subliniat că orașul Békéscsaba a fost întemeiat de slovaci, iar biserica în care s-a desfășurat festivitatea este cea mai veche clădire a orașului, un vechi loc de întîlnire a comunității slovace din oraș...

În cadrul festivității s-au adresat asistenței numeroase și trei preoți reprezentînd trei confesiuni. În numele românimii din Békéscsaba a vorbit preotul **Teodor Marc**. Într-o atmosferă sărbătorească, sugerînd apropierea Crăciunului, a urmat programul Corului „Viva la Musica” din Chitighaz dirijat de această dată de **Gheorghe Moț**, oferind asistenței un mic concert de colinde. Evoluînd cu modestie, dar cu un succes deosebit, chitighăzenii au „colindat” cu autenticitate, cu voci curate.

Cu ocazia festivității frumos organizate, au fost decernate distincții, diplome și premii celor mai buni activiști din rîndul minorităților sărbătorite. Cu această ocazie, **Gheorghe Grósz**, președintele *Autogovernării minoritare române din Békéscsaba* a evidențiat că în fiecare an primește prioritate cîte un alt domeniu. În anii trecuți au fost premiați activiști din domeniul bisericesc și de învățămînt, de data aceasta premiații, au fost aleși din domeniul mass-mediei. Astfel, pentru activitatea neobosită de informare și de prezentare în mass-media județeană și celei românești din Ungaria a muncii autogovernării române din Békéscsaba a fost distinsă **Eva Ruja Bányai**, colega noastră, precum și **Imre Both**, ziarist la „Békés Megyei Hírlap”.

Festivitatea propriu-zisă a fost urmată de o întrunire amicală a românimii printr-o recepție la Restaurantul „Party”, unde comunitatea română a fost onorată și de prezența delegației orașului Beluș. (j)

La Békéscsaba

Oaspeți din Beiuș

În ultimul timp, tot mai multe localități – orașe și comune din Ungaria – au inițiat și au instituit relații strânse de colaborare cu localitățile similare, atât din Europa de Est, cât și cu cele din Europa de Vest.

Azi aceste relații se încheagă pe baze reale, pe mai multe planuri, prin multe tangențe ale unor interese comune, pe bază de reciprocitate, simpatie și afinitate. În acest cadru se înscrie și vizita în orașul Békéscsaba a conducătorilor orașului Beiuș din România. Răspunzând invitației Primăriei din județul Bichiș și a Autogovernării minoritare române, la sfârșitul săptămânii trecute s-a înțreținut la Békéscsaba o delegație din Beiuș, condusă de primarul **dr. ing. Octavian Codreanu**. În tot timpul șederii la Békéscsaba, oaspeții din România au fost însoțiți cu deosebită cordialitate, cu prietenie și cu speranța hotărâtă în îmbunătățirea relațiilor dintre cele două popoare și între cele două orașe în special. În cadrul

unei festivități organizate în sala festivă a Primăriei, în prezența conducătorilor celor două orașe precum și a înaltului demnitar politic **Petru Cordoș**, ambasadorul României la Budapesta, cei doi primari **János Pap** și **dr. Octavian Codreanu** au semnat un protocol de colaborare și înfrățire. În cuvântările festive rostite cu această ocazie, cei doi primari au evidențiat însemnătatea colaborării, accentuând totodată intenția de lungă durată a acordului, de care cu toată probabilitatea – o să beneficieze și generațiile viitoare. Prin semnarea protocolului de colaborare, de pe acum orașul Beiuș – în afară de orașul Komló, e înfrățit de pe acum și cu orașul Békéscsaba.

Cu ocazia vizitei, cele două conduceri, în frunte cu primarii, au prezentat istoricul, au vorbit despre prezentul și viitorul celor două orașe, trecându-se apoi la examinarea domeniilor de activitate în care s-ar putea realiza o colaborare reciproc avantajoasă.

(j)

Prezidiul
A.Ț.R.U. a decis în
probleme de cadre

După ce anterior Autogovernarea pe Tară a Românilor din Ungaria a publicat concursuri pentru deținerea unor posturi cu normă întreagă, în ședința din 15 decembrie a.c., la propunerea Cabinetului Prezidențial Prezidiul A.Ț.R.U. a decis, cu vot secret, în privința persoanelor care și-au înaintat concurs și concomitent și-au prezentat și programul lor de lucru.

Pentru postul de șef al Oficiului A.Ț.R.U. și-au înaintat concursul trei persoane, câștigând **Tiberiu Juhász**, iar pentru postul de referent principal din cei patru candidați a câștigat **dr. Eva Ruja Bányai**, amândoi urmînd să-și ocupe noul post cu data de 1 ianuarie 2000. De menționat că persoanele câștigătoare – cărora le dorim mult succes în activitatea din viitor – pînă în prezent au fost, ani de-a rîndul – redactori la săptămînalul *Foaia românească*.

Tot atunci Prezidiul a decis și în decernarea distincției „Pentru românii din Ungaria”, distincție care urmează să fie înmînată în cadrul unei ședințe festive, la 29 decembrie a.c. lui **József Láy**, vicepreședintele Comisiei pentru drepturile omului, minorități și culte din Parlamentul Ungariei.

Ce ne va aduce problema Y2K?

Telecomunicația se ocupă de luni de zile de rezolvarea problemelor ce vor apărea în sistemul informatic o dată cu trecerea la anul 2000. În general se consideră că domeniile cele mai afectate de problema Y2K a mileniului pot fi telecomunicațiile și electricitatea – energia nucleară, serviciile financiare, aviația, transportul maritim.

În opinia publică se disting două direcții, păreri hotărîte: pe de o parte, se aude că Guvernul a alocat fonduri însemnate, domeniile afectate au luat anumite măsuri pentru estomparea efectelor generate de problema digitală a datei calendaristice care poate provoca disfuncționalități. Pe de altă parte, mulți așteaptă cu îndoială dacă într-adevăr se poate face față acestei probleme. Fiindcă, ce se va întîmpla dacă totuși vom rămîne o zi, două, fără electricitate, prin urmare și fără încălzire? Sau ce încurcături se vor produce în sistemul băncilor? Apoi, oare amatorii particulari ai calculatoarelor cum pot fi scutiți de această problemă?

Pentru a afla părerea unui specialist al domeniului informaticii, l-am solicitat pe **Ioan Ruja**, tînărul originar din Micherechi, care locuiește cu familia sa la Giula, să ne răspundă la cîteva întrebări care ne preocupă pe mai mulți.

– Ionică, lucrezi la Primăria orașului Giula, conduci secția informatică. Deci probabil, te-ai ocupat și oficial, cu virusul mileniului. Te rog să ne explici pe scurt înțelesul tuturor, în ce constă problema Y2K?

– Într-adevăr, Y2K este o problemă – și nu un virus. În esență este vorba dacă calculatorul va reuși să rezolve trecerea în anul 2000 în marcarea datei. Problema își are rădăcinile cu 2-3 decenii mai devreme, cînd au început proiectările și producția în serie a calculatoarelor. Pe atunci nu s-a prevăzut în ce măsură se va dezvolta acest domeniu și din motive economice, a prețului de cost, s-au proiectat microprocesoare care au marcat data pe două cifre, deci: deceniul și anul, fără secol și mileniu. Oamenii de știință au cre-

zut că, cu timpul, cînd va sosi momentul oportun, dezvoltarea tehnică va rezolva această problemă. Și, iată că a sosit acel moment.

Pînă acum am vorbit despre latura hardware a calculatorului. Dar la fel s-a întîmplat și cu partea software. Deci și în cazul realizării diferitelor programe infor-

curi unde există un șir de date de bază cu mai multe zerouri. Acolo se pot produce confuzii care ar putea declanșa o comandă ca în caz de alarmă. Teamă oamenilor provine din faptul că nu se știe cum vor reacționa unele aparate. Însă trebuie accentuat că sfera specialiștilor se pregătește de mult să rezolve această problemă, care

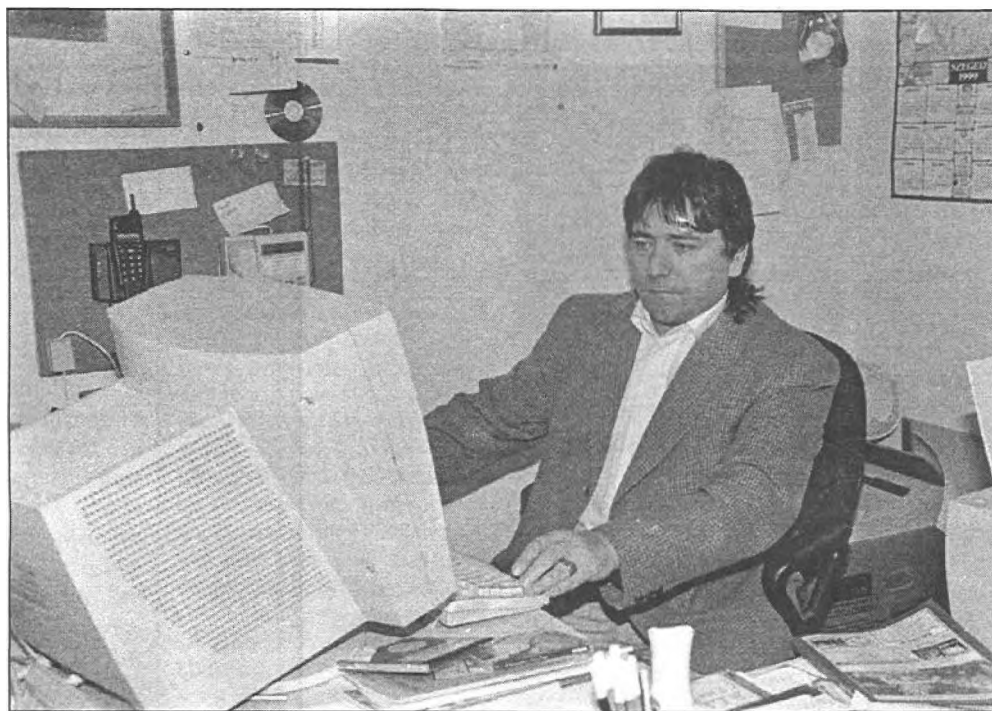
toare particulari? Aș întreba așa profan: ce e de făcut pentru un om simplu care are acasă un calculator și nu știe cum va reacționa aparatul pe 31 decembrie 1999, ora 24?

– Un singur lucru trebuie făcut. Există la noi cîteva reviste de specialitate, care în suplimentele lor au editat un program de test pentru verificarea acestei probleme, ba chiar au anexat un CD, care poate testa starea, programul integrat în calculator. Acest program de testare îl găsim și în circuitul magazinelor de specialitate. În caz că un anumit computer nu corespunde trecerii la data mileniului nou, acest test, în general, conține și rezolvarea, adică ce e de făcut. Dacă cineva nu e sigur că și singur poate realiza această operațiune, să solicite ajutorul specialiștilor: să-și ducă calculatorul la un magazin de specialitate. De altfel, unele firme mai mari trimit specialiștii lor, în caz că sînt solicitați, la fața locului. Aș propune, mai ales pentru acei mici particulari, de exemplu, care își întocmesc contabilitatea întreprizei printr-un program la calculator, neapărat să-și verifice aparatul.

Această problemă în întregime, în unele cazuri are și o latură comercială, avînd și o nuanță cu caracter de reclamă pentru anumite firme, și înseamnă și un truc economic, comercial. Deoarece se mai întîmplă că unii din teamă își schimbă calculatorul cu unul mai nou. Dar aș accentua din nou: firmele de elaborare, proiectare și producere a calculatoarelor nu au provocat intenționat această problemă a mileniului, ci au procedat pe baza economisirii și cu speranța că pe parcurs problema se va rezolva ușor. De altfel, cred că nimeni nu s-a așteptat la o răspîndire atât de mare și generală a calculatoarelor și la o folosire atât de diversă, în chiar atîtea domenii – de sectorul particular nici să nu vorbim.

– Pe mine m-ai liniștit puțin, mi-a crescut și încrederea că vom trece în noul mileniu fără riscuri mai mari și fără „catastrofe”. Dacă nu, peste cîteva săptămîni o să ne revedem!

– anra –

matice s-a folosit același sistem de marcare a datei.

– Ne-ai putea da un exemplu unde s-ar putea ivi disfuncționalități?

– Mai ales în sistemele de condică, în registrație. Să demonstrez cu o pildă: să zicem că cineva s-a născut în anul 1906, din această dată calculatorul înregistrează 06. Deci, din ianuarie, în caz că problema trecerii la anul 2000 nu e rezolvată, acest ins va figura în calculator ca de 6 ani. Tot așa pot fi generate probleme în funcționarea unor mașini, operate de calculatoare sau în cazul unor aparate medicale. E o problemă complexă, ce atinge mai multe straturi, mai ales în acele lo-

nu este deloc una catastrofală, precum se pomenește uneori. Este foarte important că problema periclitează sistemele, mai ales ale calculatoarelor cu o vechime de peste un deceniu, care azi sînt deja depășite. În cazul celor mai moderne computere, rezolvarea problemei constă într-un pas de grad tehnic.

Eu cred că și în țara noastră mai toate serviciile financiare funcționează pe baza unui software (sistem de operațiune) care corespunde acestei treceri de dată. De mult a devenit responsabilitatea proiectanților de a elabora programe care se conformează la această trecere.

– Și care e riscul amatorilor de calcula-

Sărbătoare la Békéscsaba

Din inițiativa președintelui Autoguvernării minoritare române din Békéscsaba, **Gheorghe Grósz**, elevii Școlii profesionale „Kemény Gábor” din oraș au posibilitatea să studieze și limba română, studiu susținut și ambiționat neconținut și de directoarea **Silvia Magyar Pacsika**. Precum ne-a informat **Manuela Traciuc**, profesoara de limba engleză și română, interesul față de limba română stagnează în prezent (mai ales că se predau și alte limbi străine ca engleza sau germana), dar de posibilitatea asigurată se folosesc mai ales acei elevi care doresc să activeze într-un domeniu anume (graniță, frontieră) unde sînt necesare aceste cunoștințe de limbă.

Tocmai despre planurile ei de acest gen mi-a vorbit eleva **Monica Földesi** (clasa a III-a) din Apatu.

— Eu nu sînt de origine română, chiar dacă locuiesc în comuna bihoreană populată și de mulți oameni de naționalitate română. Cu părinții ne-am mutat din Berettyóújfalú la Apatu, dar stabilindu-ne de mică acolo, am învățat româna atât la grădinița de copii, cît și la

școală, însușindu-mi anumite cunoștințe de bază. Mi-a părut bine că aici la școală se poate alege și româna, mai ales că și localitatea mea e o așezare limitrofă și probabil că în munca mea mă voi putea folosi cîndva de limba ro-

mână. De altfel, am și colegi din Löksháza și Aletea care și-au ales această limbă, din motiv asemănător.

— Eu, la fel, sînt venit din Apatu și-mi pare bine că și dirigintele meu **Teodor Juhász** e român. Din anul

doi, și eu voi învăța româna. Ca și Monica, probabil că și eu mă voi folosi de limba română cînd mă voi încadra în câmpul muncii. Nu mi-e teamă de limba română, fiindcă acasă și eu am învățat-o. Ba chiar am dansat în echipa de dansuri populare a școlii, instruindu-ne **Florea Crișu**, maestru-coregraf care se deplasa la noi permanent din Oradea. Îmi pare rău că nu mai sînt acasă printre dansatorii școlii. — a continuat **Vasile Cseke**, elev în clasa I.

Cu prilejul vizitei mele la școala cebană, se ținea tocmai o manifestare cultural-folclorică, distractivă de „Ziua Minorităților”, la care și-au dat concursul elevii școlii, Echipa Naționalităților „Csaba” condusă de **Tibor Pintér** care a evoluat și cu dansuri bihorene, instruite de **Florea Crișu**. La „Ziua” sprijinită de părinți și diferite foruri locale s-a deschis și o expoziție din „picturile” elevilor, s-au pregătit mici atenții, obiecte decorative de Crăciun, și ce e mai important: tineretul s-a distrat de minune, petrecînd împreună ore plăcute, sărbătorind minoritățile naționale și etnice din oraș.

— E. Bányai —

„Predau cînt și muzică, instruiesc două coruri...”

În preajma sărbătorilor de iarnă, rînd pe rînd s-au organizat pretutindeni în țară, manifestări culturale festive, astfel și în orașul Giula. O asemenea acțiune s-a ținut și la Căminul Cultural „Jókai” din oraș, unde și-au dat concursul elevii ai Școlii Profesionale „Göndöcs”. Programul de sărbătoare întocmit frumos a cuprins printre altele poezii, mici scenete, cîntece. Cu bucurie am aflat că cele două coruri școlare au fost instruite de o profesoară de origine română, **Anett Somogyi Gyarmat**. Cu dînsa am stat de vorbă.

— Ești de origine română Anett...

ză; dar mă înțeleg bine și cu elevii.

— Ai decis ușor să-ți schimbi profesia?

— Nu am avut încotro. Doream să rămîn neapărat la Giula, mai ales că ne-am stabilit aici cu soțul. Nouă ani am învățat la Școala de muzică iar la liceu am luat examen de bacalaureat tot din cînt și muzică ca obiect de studiu ales facultativ. Din copilărie cînt și în corul Bisericii Baptiste din Giula, ce înseamnă azi un mare avantaj pentru mine. De altfel, predau cînt și muzică, dar mai predau și disciplina etică pentru acei elevi care nu participă la orele de religie.

— Conduci și corul școlar,

— Bineînțeles, ca și după cum am văzut la programul de Crăciun.

— În cursul după-meselor instruiesc două coruri, la care elevii vin cu plăcere, mai cu seamă că multora le plac cîntecele religioase. Cele două coruri diferă din punctul de vedere al repertoriului. Unul se bazează pe cîntece religioase de biserică, (cu acompaniament de chitară) iar celălalt e un cor de fete, unde se cîntă pe două voci cu prilejul diferitelor sărbători naționale, școlare. De obicei elevilor le place să cînte, dar sînt și excepții, unii nu-și dau seama de importanța disciplinei și nici nu-și dau silința la aceste ore, ca atare nici nu-i forțez.

— Despre rezultate și planuri ce ne-ai putea spune?

— Pînă acum, chiar dacă timpul a fost scurt, am observat că colegii sînt mulțumiți cu rezultatele obținute. Cu cîteva zile în urmă, de pildă, ne-am dat concursul la o serată de binefacere organizată la Căminul Cultural „Erkel Ferenc” pentru sprijinirea copiilor cance-roși. Îmi pare bine că am avut succes, iar pentru mine înseamnă că merită să lucrăm, să ne sacrificăm și timpul liber. Iar pentru ca eu să mă specializez din punct de vedere profesional și să obțin calificare superioară, m-am înscris la Școala Superioară Körös din Békéscsaba.

— Vă doresc succese de viitor!

— E. Bányai —

Cupa „Pomului de Crăciun”

Copii din Timișoara la Békéscsaba

M-am bucurat nespuse de mult de un anunț telefonic primind de la o consăteancă: **Veronica Forczek**, profesoară la Școala generală nr. 2. din reședința județului Bichiș. Cu această ocazie fosta mea colegă de liceu, m-a anunțat că școala ei va primi vizita de o zi a unor elevi sportivi din Timișoara. Pentru a afla și alte amănunte m-am deplasat la Békéscsaba. Dar înainte de a discuta despre acțiunea sportivă, am întrebat-o pe Vera, ce s-a întîmplat în cursul celor două decenii de la bacalaureat.

— După ce am terminat cele opt clase în satul meu natal, pentru familie era firesc să învăț în continuare la Liceul „N. Bălcescu” din Giula, unde am primit o pregătire temeinică chiar pentru viață. Nu pot să zic că am fost o mare sportivă, dar totuși m-a atras foarte mult educația fizică. Astfel am decis, dorind să devin neapărat profesoară, să dau examen de admitere la Școala Superioară Pedagogică „Juhász Gyula” din Seghedin. Aici am obținut diploma cu specialitatea: română-educație fizică. Între timp m-am căsătorit, soțul fiind tot profesor de educație fizică, pe care l-am cunoscut încă în anii de studenție. Avem doi copii: o fată (13 ani) și un băiat (8 ani). Amîndoi sînt pasionați de activitatea sportivă. De cînd am terminat studiile lucrez la această școală unde se desfășoară o vie activitate sportivă. În cadrul școlii, sînt responsabilă și pentru funcționarea rentabilă a sălii de gimnastică. Ca atare, inițiez

și organizez multe-multe programe de acest gen. Sînt bucuroasă că ne putem mîndri cu rezultate remarcabile în domeniul sportului: la atletism, înot, handbal etc. Nu pot să nu vorbesc însă despre decepția mea, că nu ni s-a împlinit dorința de a putea

februarie, și ne vom folosi de ocazie.

În continuare, am aflat cîteva păreri, impresii primite de la cîteva elevi sportivi timișoreni:

— Eu, de mică am început să mă ocup de acest sport mai ales că, unchiul meu, la fel,

preda limba și literatura română...

— Înseamnă că nu e întîmplător că ai inițiat o relație între școala ta și o școală din Timișoara.

— Tocmai așa e. În mod tradițional organizez aici, la noi, o acțiune sportivă, o competiție de handbal: Cupa „Pomului de Crăciun”, la care invităm mai multe echipe (fete, clasele 7-8) din diferite localități. În acest an, în afară de echipele din Kecskemét, Túrkeve, Mezőtúr, Orosháza am invitat și sportivi din Timișoara. Invitația am primit-o cu plăcere, deși condițiile de cazare n-au fost satisfăcătoare (am dormit cu ei împreună în sala de gimnastică, aducînd de la mine de-acasă „perinițe” și cele strict necesare pentru cazare). De pe acum am primit și noi invitație pentru luna

face handbal. Încă n-am fost în Ungaria și ni-a plăcut totul. A fost frumos ce am văzut aici. Mi-a plăcut sportivitatea de aici și mi se pare că echipele participante au fost mai tari decît noi. Înseamnă că trebuie să ne ambiționăm, să jucăm în viitor mai bine. Poate greșesc, dar am impresia că întrecerile din afara granițelor noastre sînt mai puternice... Îmi pare bine că am avut posibilitatea să particip la această „cupă”. Aici am fost primiți cu multă căldură, sîntem încîntate, mulțumite și dacă vom putea, vom veni și altă dată. (eleva **Oana Horge**)

— Sîntem de la L.P.S. Liceul Sportiv „Banatul” Timișoara, unde învățăm cam 1400 de copii (clasele 1-12). Întîmplător am cunoscut-o pe doamna Veronica, în cadrul unui turneu sportiv care a

avut loc la Győr în luna februarie. Așa am început relația... Cu cîteva zile în urmă, am primit apoi invitație la competiția de la Békéscsaba și am venit cu mare bucurie. Mulțumim și pe această cale pentru ospitalitatea deosebită. Am dori ca, pe bază de reciprocitate, să întreținem relații permanente cu această școală și chiar ar fi bine să extindem acțiunea și pentru juniori I, II, de pildă, fiindcă această colaborare nu e deloc costisitoare. (profesoara **Florica Gallovits**, conducătoarea grupei)

— Am venit cu treisprezece fete, cu două microbuze. Grupa aceasta o antrenez de un an. Am văzut aici, la competiție, cîteva echipe de selecție și instruire bună. Se poate constata că fetele de aici au mai multe jocuri, meciuri de pregătire. Comparativ, cu ce e la noi, condițiile practice sînt mai bune aici. Pentru fetele noastre, de altfel, e prima ieșire din țară. Rămîn plăcut impresionat de nivelul de joc al echipelor din Békéscsaba sau Kecskemét... Mi s-a părut ciudat și sprijinul intens al părinților, acordat în scopul desfășurării cît mai bune a competiției. Mulțumim pentru primirea deosebită și, înainte de toate pentru invitația primită din partea profesoarei **Forczek** care ne-a prilejuit primul contact din afara granițelor României. (Mircea Mureșan, profesor).

După o zi și jumătate, grupul elevilor handbaliste s-a reîntors acasă cu amintiri frumoase, cu gîndul reîntîlnirii în luna februarie, la Timișoara.

— E. Bányai —

În așteptare

S-au înșirat unul după altul, frumos îmbrăcați într-o liniște neobișnuită la grădinițe de copii: cu bluză și cămașă albă, cu pantaloni și fustă neagră. Așteptau în tihnă privind spre educatoarele lor ca să nu scape momentul semnelui de „start”. Aceștia să fie copilașii vioi, gălăgioși pe care îi cunosc pe nume – băiatul meu mic fiindu-le coleg de grupă?...

Iată, educatoarele îi prind de mână și cu toții pornesc încet și cu emoții spre sala grupei „Fluturașii”, unde se adună copilașii de la Grădinița de copii din strada Galamb din Giula.

Când s-au așezat cu toții în jur, s-au aprins luminările „cununii de Ajun” și a început programul comun de Crăciun. Rînd pe rînd, toate cele patru grupe de copii au prezentat câte-un program, s-au aplaudat unii pe alții. Poeziile, cîntecele, colindele, micile scenete: toate prezentate într-un mod atrăgător, drăguț. ... Și – văd bine, omul de serviciu, cunoscut de toată lumea ca „Feri bácsi” cîntînd la țiteră! Uite, și el s-a pregătit cu o mică surpriză: începe să întoneze acordurile unor cîntece de Crăciun și de Moș Nicolae, îndrăgite de copii, ca ei să continue cu vocea cîntecele recunoscute. S-a încins un concert nemaipomenit, deși uneori grupele au cîntat în canon...

„Ce păcat că nu ninge, cînd cîntați atît de frumos despre iarnă și ninsoare” – i-a lăudat o educatoare.

„Uite, doamna educatoare, a început să ningă!” – a strigat un glas subțire cu bucuria unei descoperiri. Și într-adevăr, cînd au fost trase la o parte perdelele de la ferestre, aproape o sută de fețe zîmbitoare au privit fulgii de zăpadă care au început să cadă cu câteva clipe mai devreme. Sala, învăluită în întuneric, doar la lumina slabă a cîtorva luminări, a trăit momente de minune, li s-a arătat Domnul, nașterea căruia o sărbătoreau, Domnul care ascultă rugăciunile noastre. Și, deși fulgii se topeau cum ajungeau la pămînt, totuși au stîrnit o bucurie deosebită în rîndul copilașilor.

Conducătoarea grădiniței **Cornelia Taga Mihăiescu** s-a ridicat să vorbească copilașilor despre semnificația sărbătorii Crăciunului și i-a îndemnat ce copii cumînți și ascultători să fie în vacanța de iarnă. Apoi, apropiindu-se cu un coș, ce ascundea mici cadouri, le-a întins spre toți angajații grădiniței, ca o veche tradiție la această grădiniță. Ca semn de recunoștință, și angajații au surprins-o pe conducătoarea lor cu un frumos cadou. Iar copilașii au aplaudat, știind că și pe ei îi așteaptă cadouri sub Pomul de Crăciun al fiecărei grupe. Așa că, în aceeași liniște cu care au sosit, s-au reîntors în sălile lor. Am însoțit copilașii grupei românești, pe care i-a așteptat Pomul împodobit și cadouri frumoase împachetate. La lumina artificilor, au cîntat din nou și apoi s-au năvălit nerăbdători asupra cadourilor... Cu un sfert de oră mai tîrziu, în mici grupe, se jucau deja pe minunatul covor „de circulație”, cu avioane și mașini și cu alte jucării frumoase.

Împreună cu educatoarele ne-am retras laoparte, lăsîndu-i în lumea minunilor, în vraja jocului... „Iar acum așezați-vă la masă și

serviți din bunătățile pregătite și aduse de părinți!” – s-au adresat educatoarele cu puțin mai tîrziu spre ei. Pe copilași îi aștepta o masă festivă, împodobită, cu gustări și

mit acel covor minunat – , jucării de iscusință (în total în valoare de 100 000 de forinți): toate putînd fi cumpărate cu sprijinul părinților! Emoționată mi-a vorbit despre con-

bunătăți, ca apoi iar să continue jocul cu noile jucării...

(De la educatoarea **Cornelia Taga Mihăiescu** am aflat că în anul acesta trei grupe au primit în colțul de jucării un pat frumos pentru jocul cu păpuși – grupa românească avînd un asemenea pat, a pri-

tribuția continuă a părinților, care ajută mult instituția: „Lucrăm foarte bine împreună pentru binele și bucuria copilașilor noștri!”)

Iarăși și iarăși am redescoperit că Ajunul Crăciunului e sărbătoarea copiilor, care mai cred în minuni!

— anra —

Ce înseamnă Crăciunul, pentru tine, dragul meu?

E o sărbătoare ca oricare alta, sau e o zi deosebită de sărbătoare?

Pentru mine, să vă spun, a fost un Crăciun cu multe dulciuri, și colinde, și bani mulți, primiți de la rude.

Dar acum, la doisprezece ani, Crăciunul a primit o însemnătate cu mult mai mare, mai presus de toate. Am înțeles că și pentru mine s-a născut un prunc, în orașul Betlehem, Mesia-Emanuel. El a părăsit slava cerului, a luat ființă omenescă ca să mă mîntuiască pe mine, și pe toți copiii din lume. Bine-nțeles, nu pentru meritele mele, ci pentru că El e Isus din Nazaret. Vă mărturisesc că Domnul Isus e Păstorul meu.

Sărbători fericite!

La mulți ani!

Vasile Martin,
clasa a 7-a, Giula

De Crăciun

Oaspeți în Parlament: elevii din Otlaca-Pustă

Cu cîteva zile în urmă, **Maria Paulik**, directoarea Școlii generale din Otlaca-Pustă și-a exprimat mulțumirea sinceră, în numele corpului didactic local, pentru publicarea știrilor referitoare la acțiunile desfășurate la școala lor. Cu acest prilej s-a folosit de ocazie, rugîndu-ne să informăm din nou cititorii despre cîteva acțiuni care au avut loc recent la Otlaca.

În această ordine de idei, iată lista știrilor:

– La cinci decembrie 1999, „la Otlaca-Pustă Moș Crăciun a vizitat copilașii, mergînd din casă-n casă. Momentele emoționante au fost surprinse și de camera Redacției emisiunii românești din Seghedin cînd doi elevi: **Ștefan Gergely** (cl. a 7-a) și **Aurica Mihu** (cl. a 8-a) au întîmpinat în mijlocul familiilor mult așteptatul oaspete, care a fost primit cu drag, cu poezii și cîntece.

– La 6 decembrie a.c. în sala de mese Căminului de zi, **Mihai Vigiakán**, consilier, președinte al Comisiei Culturale a convocat o

ședință de lucru extraordinară. În cadrul acestei întruniri, la care au fost invitați angajații Primăriei, ai Grădiniței de copii, ai școlii, și personalul administrativ și auxiliar, precum și angajații din rețeaua igienico-sanitară. Cu toții au fost așteptați cu o mică gustare, un Moș Crăciun din ciocolată și cuvinte de apreciere a muncii lor. La sfîrșitul întîlnirii a fost felicitat primarul, **Miklós Szabó** de ziua onomastică.

– La 19 decembrie, – în urma unui concurs cîștigat, toți elevii otlăcani (28 la număr), însoțiți de doamna directoare și profesorii **Eva Sebó Nagy** și **Ioan Patai** au avut onoarea, posibilitatea de a participa la sărbătoarea festivă centrală din Budapesta, „Crăciun în Parlament”. Invitația la evenimentul de mare amploare a fost semnat de **János Áder**, președinte al Parlamentului Ungariei. Programul destinat copiilor (între orele 10.00–15.00) va fi transmis la 25 decembrie 1999 (înainte de masă) pe programul MTV1.

– E. Bányai –

GALERIA COPIILOR

Desen de: **Gavril Csóka** (10 ani, Micherechi)

Încă nici zece ani, de la înființarea corului mixt PRO MUSICA din Giula (1991). Atunci, din avântul și din inițiativa unui mănunchi de români giulani s-a încheiat o formație corală, care de atunci încolo este un pivot cultural al românismului din Ungaria. De la bun început trebuie precizat că consolidarea și propășirea profesională a corului a fost și este în mare parte meritul neobositului maestru dirijor Gheorghe Flueraș din Arad. Personalitate remarcabilă pe tărîmul muzicii din România, profesorul Flueraș, fostul director și conducător al Filarmoniei din Arad a știut să formeze o formație vocală încheiată. Cu energie imensă, maestrul a sudat vocile, personalitățile, gândirea muzicală, încît cei în jur de patruzeci de coriști cîntă într-un singur glas (și atunci cînd se cîntă pe mai multe voci), cu privirile îndreptate mereu spre bagheta fermecată a maestrului lor. Și nu e nici o exagerare cînd precizăm bagheta drept „fermecată”, fiindcă sub instruirea magistrală a dirijorului, acești membri ai corului, amatori în nobilul sens al cuvîntului, știu să întoneze pînă și cele mai pretențioase partituri, fiindcă în anii trecuți de la înființare, corul a realizat un repertoriu deosebit de bogat. De la cîntecele populare românești la cîntecele populare ale altor popoare, de la cîntecele culte din literatura muzicală clasică la spirituals, de la coruri din opere la cîntări bisericești, totul găsește tălmăcire autentică, interpretare sensibilă.

Trebuie constatat însă că, de la înființare, fluctuația membrilor este considerabilă, încît doar un nucleu redus poate fi considerat drept personalul stabil al corului. În ciuda acestor permutări, nimic nu a știrbit nici

PRO MUSICA – bucuria de a cînta împreună

nivelul de interpretare, nici selectarea repertoriului. Dimpotrivă: interpreții ocazionali, cîntăreții „împrumutați” de fiecare dată au adus și un adaos de voci bune și de posibilități noi. În acest fel, publicul putea auzi interpretări în duet sau cvartet, partituri de solo în acompaniament impresionant de „murmurando” al corului. Toate acestea le precizez ca un admirator (poate puțin pătîntor) care am ascultat în repetate rînduri evoluția acestui cor. Mai mult chiar: puteam fi martor al arcului calitativ descris de cor de la înființare pînă azi. Nu știu dacă cineva a consemnat, cîte concerte a dat formația de la înființare. Dar știu că mai multe turnee în România și Grecia și pe toată aria locuită de români din Ungaria a dus vestea acestor cîntăreți ambițioși, care au devenit mesagerii artistici ai românilor din Ungaria. Mai mult chiar: Pro Musica a inițiat și cîteva întâlniri corale, invitînd alte formații vocale mari din România și Ungaria. Iar prin aceste întâlniri, cîntăreții din Giula au știut să se facă cunoscut, dar au și avut ce învăța de la alții, fie în cadrul Reuniunii Coral Internaționale de Muzică Sacră (care se organizează din doi în doi ani), fie prin Festivalul coral internațional VIVA LA MUSICA (ajuns în 1999 la cea de-a patra ediție).

Iar acum, la sfîrșit de an, ca o nobilă tradiție inițiată tot de acest cor, „Pro Musica” umblă pe la orașe și sate, la colindat. Ei cîntă în cele mai mărunte sate bihorene și în Parlament, la serbările comunității din Seghedin și la recepția Ambasadei României la Budapesta, cîntă în catedrala Sf. Nicolae deci oriunde sînt chemați – din timp. Fiindcă la ora actuală PRO MUSICA a devenit un nume de reper, o noțiune de prestigiu, încît agenda este încărcată, invitațiile sporesc, încît nici nu pot fi acceptate integral.

Oare nu acesta este rostul unei astfel de comunități culturale?

Oare nu e benefic că avem o formație vocală de acest nivel?

Consider că o naționalitate minoritară, cum e cazul românilor din Ungaria, se poate considera norocoasă că are un cor de așa reputație.

Aș vrea ca cît mai mulți oameni fie de aceeași părere, avînd convingerea că iubind și sprijinind acest cor devenim cu toții mai bogați, mai buni, mai integri.

Micherechi

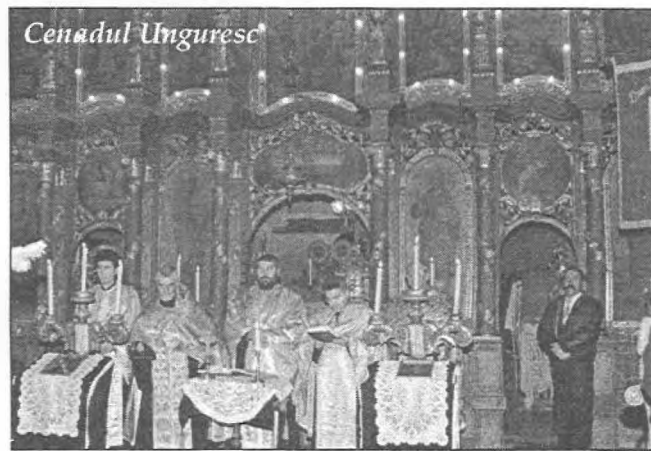
Și pentru corul „Pro Musica” s-au deschis porțile bisericii din Micherechi, iar prin acest concert de colinde cred că am găsit cheia la sufletul celor adunați sîmbătă seara (18. decembrie) la Tedeul oficial de părintele Ioan Bun și la care a participat și Preasfințitul Sofronie, episcopul românilor din Ungaria.

După concert a urmat și o surpriză: cu toții am participat la o agapă frățească, oferită de credincioșii din Micherechi. În acest mediu, colindele noastre strămoșești au sunat frumos și curat, în lumea aceasta plină de îndoieli.

Lansare de carte

În cadrul seratei de Crăciun, de la Budapesta, din 17 decembrie, asistența numeroasă putea fi părtașă unei surprize, a unui dar neașteptat. Editorul dr. Gheorghe Mihăiescu a scos de sub tipar o carte a Preasfințitului Sofronie, cartea cu titlul *Ieromonahul Sofronie (Radu-Șefan Drincec) Cuvinte despre Rugăciune ale Părintelui Sofronie (SAHAROV)*. La despărțire, autorul ne-a rugat să răsfoim această carte, dacă ne-o lasă timpul, să citim mereu, cu răbdare paginile acestei cărți, înălțate arhimandritului Sofronie din Essex (Anglia).

Cenadul Unguresc

An de an auzim „Marea Minune” – Nașterea Domnului, în cea mai frumoasă biserică ortodoxă română din Ungaria. „Vestea cea bună a sunat în cor” și de astă dată, cînd coriștii giulani au împărțit bogăția sufletelor lor celor adunați în biserică, celora care au dorit să-i asculte. Printre acești cenădeni a fost și cantorul Svetozar Unc, renumitul cîntăreț din Cenadul Unguresc, care tocmai în aceste zile a împlinit 80 de ani. Preasfințitul Sofronie l-a felicitat și i-a ura toate cele bune, tălmăcindu-și urările de bine prin cuvinte calde, de suflet. Iar apoi, bolta bisericii a răsunat de un adînc sincer și inimos „La mulți ani!”. Această atmosferă ne-a însoțit și în sala de mese a Școlii generale, unde a urmat o masă comună.

Budapesta

În seara de 17 decembrie, la ora 18, Autoguvernarea Minoritară Română din cartierul V (Lipótváros) a organizat o serată de Crăciun spectaculoasă la Grand Hotel Hungaria. La amplul program organizat pentru românii din Budapesta au participat elevii din Bedeu cu vestitul lor *Bethlehem* și corul mixt „Pro Musica” din Giula, care a oferit un concert de colinde. Animatorul seratei a fost dr. Gheorghe Mihăiescu, președintele Autoguvernării minoritare române din acest cartier. După programul cultural a urmat o recepție, bun prilej de a sta de vorbă, de a schimba păreri. Atunci, acolo, am simțit frățietatea și am fi vrut să oprim timpul. La anul ne vedem!

BEDEU

Impresii – în urma programului de Crăciun

Cu vreo două săptămîni în urmă, în articolul prin care am relatat despre manifestarea cultural-folclorică organizată de Ziua Minorității Române la Bedeu, am promis că voi reveni cu cîteva impresii referitoare la recentul eveniment de mare amploare, organizat cu prilejul sărbătorilor de iarnă.

– Îmi amintesc cu drag de copilăria mea, de anii petrecuți în satul meu natal, unde trăiam cu toții, țigani, români, maghiari în pace, formînd o adevărată familie. Eu eram cel mai rău, zburdalnic copil din sat, dar sătenii – simțeam – că mă iubesc și cu toții m-au primit în mijlocul familiilor. Azi mă întretin mai ales printre oameni care-i aparțin religiei romano-catolice, reformate, dar cu sufletul, mai cu seamă cînd mă reîntorc acasă (sau cum e această ocazie emoționantă) cînd ne pregătim pentru Crăciun și Anul Nou, mă leagă mii și mii de fire de religia greco-catolică, fiindcă în așa mediu am crescut. Cînd pornesc de la Budapesta spre satul meu scump, le zic cunoscuților: merg acasă, la Bedeu, fiindcă aceasta e vatra mea adevărată. De aici am primit bazele vieții mele și-mi amintesc cu respect de foștii profesori care au insistat să învățăm și n-au făcut diferență de origine – cu toții umblam desculți. Chiar acum, plimbîndu-mă prin sat, mi-am dat seama că ceea ce am obținut în viață numai bedeanilor le pot mulțumi: mediului de aici „nimașului”, pămîntului unde se cultiva cînepă, locului unde făceam „voioaje” de la 12 ani. Mă tot gîndesc, oare: întotdeauna era atît de mic acest sătuleț – sau eu eram mic? Strada „mare” o parcurg în vreo trei minute și jumătate iar pe vremuri mi s-a părut și o oră... În întreaga țară nu mai există alt sat, cu o astfel de populație care trăiește ca pe o insulă. Îmi aplec capul cînd mă gîndesc la consătenii mei, căroră le recit în dar: „Tata a locuit lîngă cimitir; Rugăciune de la ciori am învățat; Deasupra mea cerul nîcînd n-a fost albastru; Stelele n-au strălucit.” (Iosif Choli Daróczi, poet)

– Mi-a plăcut foarte mult acest program frumos! Iacă, îmi curg și lacrimile. Cîndva și io am jucat în echipa de dansuri populare – eram cam patruzeci de dansatori și am participat și la concursul „Röpülj páva”. Ne-am prezentat programul nu numai în Bihor, ci și în multe localități din țară, la Debrecin și Békéscsaba, Püspökladány și Eger... Mai demult, cînd ne-am pregătit pentru Crăciun, nu făceam plăcintă, ci numai colac, chifle cu mac, cu nucă. Băutură nu tare am avut, ca astăzi. Nu o fost ușoară viața pe atunci, cînd eram copii. Chiar, dă pildă, la Rusalii, cînd o fost mare sărăcie, cam în anul '53, aducem din Pocei tent', îl dărelem, cernem, pînă sîntă, punem apă-ntr-o oală și făcăm mămăligă. Ce bună era cu unsoare și cu lapte! Amu-i mai bine, ai mai ușoară viața. Eu, dîn păcate, dă doi ani și jumătate sînt singur, mi-o murit soțu... Da am noroc că am familie tare bună – o fată stă la Giulia, cealaltă ai aici, socăciță... Mitru, la fel, locuiește la Bedeu. Pe toți ai iubesc dar și pe cei șapte nepoți și trei strănepoți, care tare

așteaptă sărbătorile. (Irina Tóth, pensionară)

– Cîndva și noi ținem sărbătorile, da nu ca astăzi. Cînd am fost fată, se făcea colăcaș și s-o dat la prunci. Astăzi nu se mai corindă, dar copiii dî la școală umblă cu Vifleemul. În tînărețe torcem iarna, țesem șterguri, merendeici pînă la mniază-noapte. Doamne, greu ne-o fost – nu ca astăzi. Amu numa merem în bold și ne luăm ce ne treabă. Soțu o fost tare bisericos, da și io umblam. Mărg și amu des, la

tăte sărbătorile ăș acolo. Ș-amu oi mere, dacă m-a ajuta Dumnezeu și n-oi fi bolnavă, că tare-mi place și mă duc. Dă Crăciun tăiem porc, așe-i suca p-aici. Sîntem împreună cu familia, că aici locuiesc cu toții, dar mă doare că bărbatu o murit cînd o avut numai 56 dă ani, și iacă io ăș amu dă 73 dă ani. (Maria Mogyorós)

Bedeuanilor și tuturor cititorilor noștri le doresc și prin acest articol Sărbători fericite și tradițional „La mulți ani!”.

– E. Bányai –

Crăciunul!

Dacă-i cea din urmă dată
să mai avem un Crăciun,
acum, la două mii de ani, amice,
fă și tu măcar un bine.

Dacă vezi copil plîngînd,
mîngîie-l și-l ia la sîn.
Dacă vezi un dezbrăcat,
nu te gîndi: cămașa ta să-i dai!

Căci e Crăciun – nu uita
– și pentru ei, dragul meu:
s-a născut în Betlehem
Isus Hristos Emanuel.

Fă-te lumină,
o flacăra pe-altar,
să vadă cu toții
Pe Cel Adevărat.

Fă-te soare,
ce strălucește luminos,
să vadă cu toții în tine
Fața lui Hristos.

Fă-te al nopții îndreptar,
și arată-ne cărarea
Să-l cunoască pe Isus
Și copiii cei orfani.

Dac-ai să faci așa,
iubitul și iubita mea,
nu uita să spui
că astăzi e Crăciun.

Laura Martin
anul 12. Giulia

Nașterea minunată

Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu
Mama Sa este fecioara Maria.

Isus Hristos S-a născut într-o peșteră
El S-a născut la Crăciun.

Atunci, o stea luminoasă a apărut pe cer.

Îngerii cîntau în văzduh.

Trei păstori l-au adus daruri.

Ce minunată a fost nașterea Sa!

COPIII VESTESC NAȘTEREA
PRUNCULUI IISUS

Este prima zi de Crăciun. Cerul și pămîntul se bucură. Îngerii și păstorii aduc lumii vestea cea minunată.

Copiii s-au pregătit din timp pentru Crăciun. Au învățat obiceiuri și colinde. Ei merg și vestesc nașterea lui Hristos. Cei mici stau acasă, în jurul mamei. Ea le vorbește despre Pruncul născut în iesle.

Cît de mult ne iubeste Dumnezeu!

ANUL NOU

Mîine anul se-nnoiește,
Plugușorul se pornește
Și începe-a colinda,
Pe la case a ura.
Casa care e urată
Dumnezeu s-o norocească.
Cîte flori sînt în livadă
Atîția galbeni în ladă;
Cîți carbuni sînt în cuptor,
Atîtea vite-n obor.
Anul fie cu belșug
Pentru brazda de sub plug;
La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul de toate!

– La anul și la mulți ani! –

Revoluția din România

...văzută de ziaristul din Timișoara

Agneta Nica azi este redactor la Radio Timișoara. Acest studio teritorial al Societății Române de Radio s-a înființat în ziua de 22 decembrie 1989. A fost primul de acest fel din România. Pe doamna Nica am rugat-o să dăpene firul amintirii până la evenimentele dintre 15-22 decembrie, de la Timișoara.

– Și acum multă lume își pune întrebarea ce s-a întâmplat de fapt la Timișoara, acum 10 ani. Unii spun că a fost o mișcare populară, unii că a fost o revoltă, alții spun simplu „evenimentele de la Timișoara”. Cei mai mulți dintre timișoreni îndrăznesc să spună că la Timișoara a fost o revoluție, chiar dacă nu a început cu amploarea pe care a dobândit-o ulterior. Dar avînd în vedere că prin ceea ce s-a declanșat la Timișoara, în România s-a schimbat un regim. Cei mai mulți dintre noi nu mai sperăm că vreodată vom scăpa de acest regim totalitar.

În seara zilei de 15 decembrie, un număr mic de enoriași ai Bisericii Reformate din Timișoara, s-au adunat la locuința pastorului László Tőkés, care trebuia să fie evacuat din oraș. Pe atunci, el era un personaj incomod, era un

dizident al regimului Ceaușescu. La foarte scurt timp de la acest moment, timișoreni s-au adunat în număr tot mai mare la locuința pastorului Tőkés. Casa se afla în Piața Maria, deci acesta a fost locul de unde a pornit scînteia mișcării. În 16 decembrie s-au alăturat de ei tot mai mulți orășeni.

Ziua de 17 decembrie a fost însă cea mai sîngeroasă pentru orașul Timișoara. Atunci lumea nu s-a mai concentrat în piața Maria, ci s-a adunat în binecunoscuta piață a Operei. Acolo o mulțime într-adevăr impresionantă a strigat prima dată „Jos Ceaușescu!”, „Jos comunismul!”. Aceasta a fost cea dintîi zi cînd în Timișoara s-a murit. S-a tras în oameni. Însă nici pînă la ora aceasta nu se știe cine a tras. Ulterior au fost procese fără vinovați. Nimeni nu a fost condamnat pentru morții și răniții de la Timișoara. Aceasta este una dintre marile nemulțumiri ale timișorenilor și pînă în ziua de astăzi. Nici la 10 ani după aceste evenimente nu se cunoaște exact adevărul despre represiu-ne mișcării de la Timișoara.

Pînă la amiaza zilei de 22 decembrie, Timișoara a fost singurul oraș din țară în această revoltă. Era o insulă izolată și prin lipsa comunicațiilor telefonice. La un moment dat, orașul nostru era amenințat că va fi ras de pe suprafața pămîntului. Dacă ar fi rămas singur, era posibil și o asemenea variantă.

20 decembrie a fost ziua în care toate marile uzine din Timișoara au ieșit, ziua în care armata s-a retras în cazarmă. A fost ziua în care Timișoara s-a declarat primul oraș liber al României.

Cu trecerea timpului vor fi tot mai puțini martori oculari. Memoria slăbește, documente pot să existe astăzi, mîine însă nu le vom mai găsi. Pînă cînd nu se va dori să se știe exact ce s-a întâmplat în zilele de 16-22 decembrie 1989, în Timișoara, vor fi numai informații nesigure. Probabil sînt unii care știu ce s-a întâmplat...

Ca reporter, în zilele trecute am stat de vorbă cu mulți oameni. Unii spun că oamenii au murit degeaba în '89. Eu cred că nu au dreptate. Deși astăzi în România în multe privințe se trăiește prost, din punct de vedere material poate chiar mai prost decît înainte de '89, dar oamenii au uitat că atunci stăteau în întuneric. Nu într-un întuneric metaforic. Efectiv, în întuneric. Nu se dădea lumină electrică. Stăteau în frig, încălzirea era întreruptă. Nu aveam decît două ore de program la televiziune. Nu aveam ziare. Nu aveam acces la informație. Eram cu botnița la gură, nu aveam voie să spunem nimic. Trăiam cu spaima că Securitatea oricînd, pe oricine poate să înhațe. Deci, aceste lucruri s-au uitat.

Dar nu trebuie să uităm că sîntem într-o perioadă de tranziție. Zece ani au fost prea puțini să se schimbe totul. Nu avem încă nici politicieni prea pregă-

ZECE ANI DUPĂ

– *Revoluția anticomunistă și*

La începutul veacului se spunea că, pentru români, soarele răsare la București. După 1989, această zicală s-a modificat cam așa: ...

însă lumina a venit de la Timișoara.

Ce s-a întâmplat într-adevăr în România, în zilele care au urmat după 15 decembrie 1989? Puțini sînt cei care știu.

tiți. N-am avut suficient timp să ne formăm o clasă politică, care este capabilă să stăpînească mecanismele economice și politice.

Nu se discută însă că procesul este ireversibil. Trebuie să fim optimiști, fiindcă România a pornit pe un drum, care nu poate să ducă decît la o stabilitate economică, la o apropiere de Europa. Pentru aceasta însă trebuie să se muncească. Nu avem voie să așteptăm de la alții. Nu avem voie să credem că integrarea europeană sau apropierea de NATO o să aducă laptele și mierea pe pămîntul românesc. Nu. Trebuie să învățăm să ne luăm soarta în propriile noastre mîini. Să nu așteptăm de la alții. Să fim mai responsabili față de soarta noastră, de viitorul copiilor noștri. Concluzia ar putea fi: să ne amintim, să nu uităm, să lucrăm – și după aceea vom putea fi optimiști.

...văzută de ziaristul din București

George Prodescu este redactor la Radio România Internațional. Coordonează munca secției care realizează emisiuni în limba română pentru românii din străinătate. În decembrie 1989 a fost în mijlocul evenimentelor. Radioul din București a dovedit și în acele momente dificile că este cel mai bun prieten al omului. Un prieten fidel, care este alături de ascultător în bine și rău. Mai tîrziu, mulți ziariști de radio au fost distinși pentru omenia, curajul și sinceritatea dovedită în zilele revoluției.

– De la bun început trebuie să aduc omagiu timișorenilor. Cred că Timișoara reprezintă o Românie în miniatură. Acolo trăiesc maghiari, sîrbi, germani, români, etc. Timișoreni au avut curajul să se ridice împotriva comunismului, împotriva dictaturii lui Ceaușescu. Au avut curajul să rostească pentru prima dată cuvîntul „libertate”.

După ce primul glonț a secerat o viață la Timișoara, chiar dacă am aflat-o mai tîrziu, a fost o veste șocantă.

A fost ca o condamnare a lui Ceaușescu, o condamnare a falsului comunism. Nu realizăm atunci acest lucru, dar era clar că românii aveau curajul să fie primii care luptă direct într-o revoluție împotriva comunismului. Românii și România au fost singurii care în spațiul est-european s-au ridicat împotriva dictaturii comuniste. La Timișoara s-a declanșat o revoluție, care a fost finalizată la București.

Astăzi ne putem pune o sumedenie de întrebări. Noi însă, cei care am trăit aceste zile, știm și declarăm că în decembrie 1989, în România a fost o revoluție anticomunistă și anticeaușistă.

Radio România a fost blocat în dimineața zilei de 22 decembrie. Se afla sub amenințarea armelor, a Securității. Nu aveam voie să spunem adevărul, chiar dacă îl simțeam.

Momentele principale ale r

15 decembrie – enoriașii Bisericii Reformate din Timișoara s-au adunat în locuința pastorului Tőkés.

16 decembrie – s-a aprins scînteia revoluției. Demonstrații în Piața Operei din Timișoara

17 decembrie – primele victime mortale din Timișoara

21 decembrie – discursul lui Ceaușescu a fost huiduit la București

DECEMBRIE 1989

i anticeaușistă din România –

Pentru a încerca să înțelegem acele evenimente frământătoare, am rugat doi ziariști, unul din Timișoara, iar celălalt din București, să le povestească încă o dată. După aceste interviuri, vom afla cum au trăit momentele istorice din decembrie 1989, ziariștii români din Seghedin.

Încercam anumite gesturi pe riscul nostru, pentru a da de știre celor care ne ascultă despre ceea ce se întâmplă în România. Curajul l-am avut, dar el a fost eliberat de abia în momentul în care populația Bucureștiului a venit la porțile radiodifuziunii, în 22 decembrie, imediat după fuga lui Ceaușescu de la sediul Comitetului Central.

Au fost câteva momente de confuzie. Trebuia să ne dovedim nouă înșine că nu sîntem degeaba ziariști. Că nu sîntem de fapt niște instrumente ale unei propagande sterile ceaușiste. Am avut curajul să deschidem porțile celor care vroiau să intre în radio și să-și spună cuvîntul către națiune. Au fost și atunci momente de confuzie. Unii, dintre cei care manevrau aparatura tehnică și aveau plată și de la alte servicii, nu doreau să pună în undă directă vocea poporului. Am avut însă, împreună cu cei care se aflau lîngă mine, un curaj nebun. Nu ne-a fost frică de consecințe. Nu ne-am gîndit atunci că s-ar putea întoarce roata. Printre acei oameni care au intrat atunci în studio să vorbească poporului se afla, de exemplu, și Ana Blandiana.

În miezul zilei de 22 decembrie, pe la ora 12.30, am reușit să intrăm în transmisie directă. Probabil că Ceaușescu pe undeva, prin elicopter sau pe unde s-o fi aflat el atunci, auzea cu stupoare altceva la radio decît marșurile patriotice pe care le comandase aparatul său de propagandă. Ne întrebăm ulterior de unde aveam curajul? Cum s-a putut provoca acest moment? Cum nu s-a reacționat direct și asupra radioului, și asupra televiziunii să se elimine rapid emițătoarele, sau puteam fi noi eliminați. Acest semn de întrebare dăinuie și acum.

Societatea românească de astăzi nu seamănă cu ceea ce era acum 10 ani. Am scăpat de frica politică, nu mai suportăm azi uniformă ideologică. Avem un început de stat de drept, chiar dacă acesta are temelii strîmbe. Ne-am cîștigat o doză minimă de libertate. Dar această libertate presupune anumite reguli, anumite constrîngerii. Noi, în momentul de față, confundăm „orice e permis” cu libertatea. Am trecut de la „nimic nu e permis” la „orice e permis”, dar nu aceasta este libertatea.

Important este ca românii să conștientizeze că în decembrie 1989 s-a deschis poarta spre raiul libertății. Iar iadul a rămas, undeva, în urmă. Ne desprindem greu. Ne aflăm încă între cele două porți. Din păcate, cei care ar trebui să conducă destinele poporului român se afundă încă în plăceri, care îi distanțează din ce în ce mai mult de obiectivele revoluției, de dorințele poporului român.

Generația care va veni în anii următori, va ști să imprime acel spirit de civilizație europeană, de respect pentru valori, de respect pentru natură, pentru viață și pentru amintire. Viitorul României nu poate să fie decît unul singur, chiar dacă la el se va ajunge greu: va fi un viitor european sută la sută.

...văzută de ziariștii români din Seghedin

În ziua de 22 decembrie 1989, două echipe de filmare ale Redacției Românești a Televiziunii Maghiare au trecut granița ca să relateze printre primii despre mișcarea care vroia să schimbe sistemul dictatorial din țara-mamă. Echipa condusă de realizatorul emisiunilor românești de radio și televiziune, **Ștefan Frățean** a plecat spre Chișineu-Criș și Oradea, iar echipajul celeilalte mașini, condus de **Petru Cîmpian**, pe atunci profesor la Catedra de Română a Școlii Superioare Pedagogice din Seghedin, s-a deplasat în direcția Arad, Timișoara.

– La 22 decembrie, ca profesor, mă aflam la obișnuita serbare de la catedră, cînd mai și ciocneam cu un pahar de șampanie, – povestește Petru Cîmpian. – Dar colegul meu, Gheorghe Petrușan și-a adus și aparatul de radio, cu ajutorul căruia urmăream evenimentele din România. Cam la ora 11 am auzit glasul emoționant al poetei Ana Blandiana. Apoi, pe la ora 13 am fost chemat în studioul de televiziune, de unde am plecat spre România.

Cam în același timp a pornit la drum și realizatorul Ștefan Frățean, care în zilele precedente prin undele radiofonice informa în continuu despre evenimentele din piața Operei din Timișoara.

– Cînd mi s-a propus să plec la filmare în România, am crezut că nu este adevărat. Eu, care atunci lucram de aproape 10 ani la redacția românească a televiziunii, niciodată n-am putut filma în țara-mamă. N-am ezitat nici o clipă, ceea ce, ca român, poate era natural, dar trebuie să spun că nici colegii maghiari nu s-au gîndit mult să vină sau nu. În drum spre Chișineu-Criș, dar și în oraș, am întîlnit oameni fericiți. Deși am sosit în România ca ziarist, trebuie să mărturisesc foarte sincer, că nu am fost condus tocmai de principiile profesionale. Am fost părtașul unor momente istorice. Am trăit împreună cu oamenii acele clipe, cînd se cîntau – prima dată liber – colindele de Crăciun. După ce am ajuns la Oradea, a trebuit să ne hotărîm: ori mergem acasă să prezentăm secvențele filmate, ori plecăm mai departe, spre Cluj. Nu a fost ușor să decidem, pentru că evenimentele erau foarte emoționante.

– În viața mea n-am văzut atîția oameni răgușiți ca atunci, continuă Petru Cîmpian, care a fost întîmpinat la Arad, cum numai o dată se întîmplă în viața omului. La Arad ne-au avertizat să nu mergem mai departe spre Timișoara, pentru că acolo se trage. N-am crezut acest lucru. Seara, pe la 10, am ajuns în Piața Operei din Timișoara, care era absolut goală. Prin difuzoare ne-au rugat să ne retragem. Ne-am dus la hotel, unde ne-am și cazat. În cursul nopții am auzit primele împușcături, care apoi au continuat încă cîteva zile. În dimineața zilei de 23 decembrie am încercat să filmăm. Colegul operator **Ioan Ruja**, cu camera de luat vederi a ieșit pe balcon să filmeze cîteva cadre, iar eu mă aflam în spatele lui. În acel moment s-a tras spre noi. Ioan a căzut la pămînt și se prindea de urechi. Fruntea mea a început să sîngereze. Nu știam ce se întîmplă. Ioan era încă culcat la pămînt, dar ne-am dat seama că gloanțele ne-au ocolit doar cu cîteva centimetri.

Amîndoi devin și astăzi emoționați, cînd evocăm aceste amintiri. Sentimentele stăpîneau orice judecată. Cu toții eram alături de poporul român, care după mulți ani de umilință, și-a redobîndit libertatea. Ne gîndeam însă mai puțin la perspectivele pe care le-a deschis revoluția și pentru comunitatea noastră.

– S-a spus de nenumărate ori, și probabil că este un adevăr, spune Ștefan Frățean, că românii din Ungaria atunci își pot păstra identitatea, dacă vor fi mîndri de țara-mamă. Dacă ea este liberă, democratică și reușește să devină țara adevăratelor valori culturale, atunci cred că și românii din Ungaria vor fi alături de poporul de care aparțin.

(Discuția cu Ștefan Frățean și Petru Cîmpian a fost difuzată la 22 decembrie 1999, în emisiunea Ecranul nostru.)

Pagini realizate de **Eva Iova** și **Tiberiu Boca**

evoluției române din 1989:

22 decembrie – Bucureștiul trece de partea revoluționarilor.

Nicolae și Elena Ceaușescu fuge, dar sînt arestați la Tîrgoviște

24 decembrie – proclamarea victoriei în București. Armata trece de partea învingătorilor.

25 decembrie – Nicolae și Elena Ceaușescu sînt condamnați și executați.

Fișă bio-bibliografică: VASILE DAN

Foto: Ana Radici

S-a născut în urmă cu peste 51 de ani în comuna Chețani din inima Transilvaniei, dintr-o familie de țărani de confesiune greco-catolică.

Școlile la Chețani (școala generală), liceul la Cluj, facultatea de filologie la Oradea și ziaristica la București.

La începutul carierei sale a fost profesor de limba română în județul Mureș, apoi instructor cultural la Lipova; redactor la revista *Vatra* (Tg. Mureș), bibliotecar la Arad, redactor-șef la revista *Arca*, al cărei fondator este.

Este secretarul Filialei Arad a Uniunii Scriitorilor din România.

Debut: în revista „Steaua” din Cluj, nr. 6/1967 cu poemul *Clopote*.

Debutul editorial: volumul de poeme *Priveliștile*, Ed. Facla, 1977; Premiul de debut. Alte volume publicate:

Nori luminați, Ed. Eminescu, 1979;

Scara interioară, Ed. Facla, 1980;

Arbore genealogic, Ed. Eminescu, 1981; premiul Asociației Timișoara a Uniunii Scriitorilor;

Întîmplări crepusculare și alte poeme, Ed. Eminescu, 1984;

Elegie în grădină, Ed. Eminescu, 1987;

Drumul cu ființe, Ed. Eminescu, 1990;

Un li pe drumul mătășii (Jurnal chinezesc), Ed. Mirador, 1997;

Selectat în antologiile:

Streiflicht, Ed. Dionysos, Kastellaun, Germania, 1984;

Casa Faunului, (40 de poeți contemporani), Ed. Hestia, 1995.

Colaborează la revistele: „Echinox”, „Steaua”, „Familia”, „Orizont”, „România literară”, etc. Prezent cu traduceri în germană, franceză, engleză, maghiară, chineză, etc.

Poezia lui Vasile Dan a fost remarcată încă de la debut când poetul e plasat în filonul naturist al lui Adrian Maniu și Ioan Alexandru, avînd un reflex de beatitudine în fața lumii. Priveliștile sînt considerate de Laurențiu Ulici „efecte vizuale ale unor evenimente interioare”, ele impun un poet atent la „ținuta discursului său”, un poet cu o dicție ceremonioasă, solidar cu elementele, cu natura, cu universul. Discursul său se ritualizează și apare în volumele următoare „efortul de a focaliza un sistem de „corespondențe” misterioase” în raportul eului cu lumea și cu ceea ce se ascunde dincolo de ea. Cu timpul, filonul naturist lasă loc poemului de meditație și de meditație asupra scrierii, asupra mecanismului subtil care îl produce.

Gh. Grigurcu a intuit scriind despre *Întîmplări crepusculare...*, o stare de spirit „care constă în tratarea intelectuală a lirismului; adică în abordarea sa lăuntrică, intrinsecă”. Criticii descoperă de-a lungul vremii originalitatea, și nuanțele liricii sale remarcînd maturitatea talentului, de la Cornel Moraru, Victor Felea, Nicolae Ciobanu, Marcel Pop-Corniș la Lucian Alexiu, Cornel

Ungureanu, Al. Cistelean, Virgil Podoabă, Eugen Simion, Alex. Ștefănescu și alții.

Vasile Dan este bine cotate în generația '70; personal, eu îl plasez între echinoxști, între Adrian Popescu, Ion Mircea și Dinu Flămînd, într-o generație a începutului de drum, instruită, sincronă, și care întoarce spatele dogmatismului șaizecist. Plasat în arealul în care trăiește, Vasile Dan este unul dintre cei mai importanți poeți din partea de vest a țării, alături de Șerban Foarță și Anghel Dumbrăveanu.

După publicarea celor șapte volume de versuri pînă în 1990 care l-au impus în ierarhia generației sale, V. Dan a făcut un pariu cu sine însuși implicîndu-se în găsirea unei formule viabile și impunerea revistei de cultură ARCA în circuitul național și chiar peste hotare. Sensibilitatea modernă, preocupată de escaladarea limitelor proprii, poetul ne pregătește după zece ani de tăcere o surpriză pe măsura carismei sale, volumul *Pielea poetului*. Pentru mine, colegul său de redacție, V. Dan ilustrează figura spiritului creator ajuns la maturitate, dublat de vocația de fondator și animator cultural, exigent și plurivalent. Editorialele sale de după '89, interviurile cu scriitori și numeroase personalități culturale îl impun drept un *spiritus rector* al întregii grupări arădene din care mai fac parte prozatorii Gh. Schwartz, Florin Bănescu, poetul Romulus Bucur și alții. Vocația prieteniei constituie un capitol aparte din viața poetului. Fără ea V. Dan nu ar fi reușit să canalizeze energiile culturale atât de diverse și opuse într-un spațiu al multiculturalității.

Ca unul care se bucură de prietenia lui, știu că nu mulți i-ar suporta ironia și sarcasmul din zilele de furtună ale „Arcei” noastre, dar poate că prea mulți profită de extazul său cumulat cu acea „retorică a purității” pe care i-o remarcă undeva Al. Cistelean. În afară de prietenii adevărați Dumnezeu i-a scos în cale și bucurii mari: prima este izbînda revistei pe care o conduce; ceea ce a doua e ocazia neașteptată pe care a avut-o în luna mai 1987, de a vizita China. Așa s-a născut o carte excepțională, un jurnal chinezesc numit *Un li pe drumul mătășii* care vine în întîmpinarea unei mai vechi fascinații pentru lumea chineză pe care poetul o oglindește structural în chiar o parte din lirica sa.

Cred că și împlinirea de față o datorăm vocației prieteniei pe care o manifestă pentru un artist special din Gyula, Ștefan Oroian și pentru dumneavoastră toți. Să încercăm în această seară, o seară aproape bacoviană, să ne bucurăm de ocazia trecerii ființei sale în acest spațiu de simțire românească. Sînt sigur că ea, această trecere, va lăsa urme.

Gheorghe Mocuța

(Această apreciere literară a fost expusă la serata literară organizată de Uniunea C- a R-lor din Ungaria.)

Groapă în cer

Ca într-o pînză umedă, lipicioasă
în care cade o insectă ce umblă
numai pe cătăligi
cu capul mult mai mare decît
întregul ei trup

ca într-o dimineață
ca în dimineața aceasta –
cădere totuși în sus

A fi sau a nu fi
adică mîna ta dreaptă
ține în căușul ei adînc
propriul tău cap

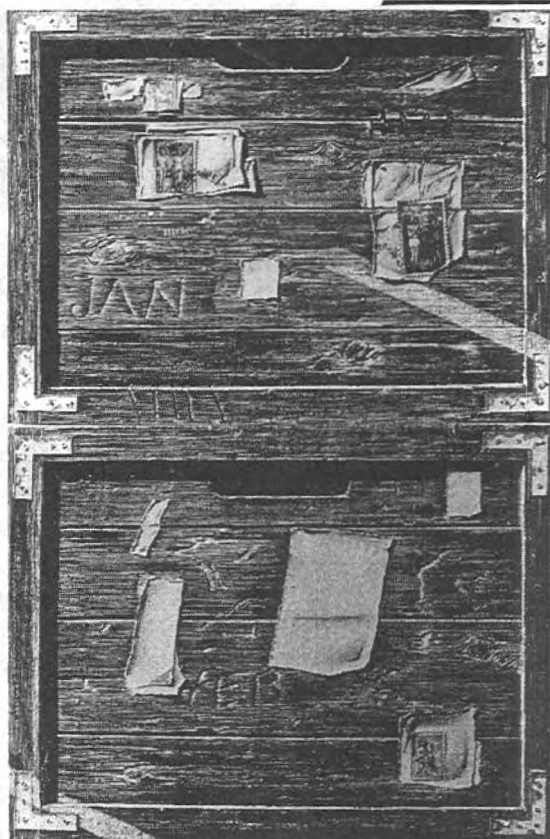
– alăș poor Yorick –
iar stînga stă pierdută
în viscerele roșii –
tot mai nerăbdătoare
tot mai neîndemînică

Și totuși
cineva a văzut pentru o clipă
păsări în lumină

Baladă

Sîngele și-a găsit în sfîrșit
o porțiță?
(Oho
semeț mai călcai
și tînăr
pe cărbuni aprinși)

ARCA

12-3 (70-71-72) 1996 arad, revistă de cultură

Săritura în gol

Precum într-o noapte albă
cînd insomniacul sapă și sapă
un tunel
iar vîntul deschide deodată fereastra

Precum degetele tale boante
cu care pipăi cu care modelezi
în sarea zilei de duminică

Precum fetusul în pîntecul
acesta tremurînd

Precum frunza îngălbenită pe gura
celui ce coboară seara muntele

Precum inelul de fum din jurul gîtului

Precum șiful primei raze de soare
pe pieptul tău dimineața

Cer

Se afla abia acum într-o casă.
Fără uși fără ferestre fără acoperiș.
În ea nici un oaspete.

Nisip. Cenușă. Hîrtie

În genunchi așa cum se scrie orișice carte.
Pe nisip. În cenușă. Pe o hîrtie uscată.
În genunchi.
Direct cu degetul arătător.
Estimp cari în spate icnind un animal
ce se îngrașă.

Suflă vîntul
cît își citește cartea.

Foc deschis

Toată viața să trăiești așa
cu un opaiț în mînă
în care suflă vîntul

Dar altul adună tăcerea și o îngroapă
repede în pămînt

Peste ea crește doar iarba
Peste iarbă cad stele mărunte

La pocnitura unui chibrit
pentru o clipă
ca un chip de mamă

Vin la începutul iernii, când întâiul giulgiu învluiește pământul. Până aci, nu pot să spun unde anume își au căsuța lor aeriană. În cealaltă vreme a anului, sînt pretutindeni. Îi văd zburînd, clădind și agonisind în preajma zidurilor mele și aiurea. Dar, afară de răstimpul cuibăritului, nu mai știu unde înnoptează și nici în apropierea mea nu pot să-i mai găsesc.

Iarna le schimbă obiceiul. Cu frigul, cu bruma și cu pîrga zăpezilor, se arată și ei sub fereastra mea. Ce bunătate deosebită, ce adăpost găsesc ei, în măracinii scunzi și tunși de lîngă gard – e taina lor. Tot anul, au căutat te miri cîte sălașuri, mai ascunse, mai înalte, mai sigure, și acum, în vremea aspră, iată-i băgați în acest măraciniș, la două trei palme de la pămînt.

Cînd am prins de veste, întîi că am niște oaspeți afit de nesupărători, am crezut că este o întîmplare. Colonia, însă, a rămas toată iarna și de atunci sînt cîteva ierni, pe care le-au petrecut la fel. Așa se face că am putut să-i privesc de multe ori, prin geamul rece, și să-i am de multe ori martori gîndurilor mele.

Nu știu despre Japonia decît aproape atîta cît ne învață *Madame Chrysanthème*. Prin urmare, sînt foarte slab luminat asupra anotimpurilor japoneze: cît de frig și cît de cald poate să fie în Japonia. Dar vrăbiile care ierneză sub fereastra mea îmi aduc aminte, neschimbat, de acele picturi și de acele broderii din țara niponilor, striate cu crengi subțiri și fără frunze și bătute cu păsările friguroase, ca în toiul iernii. Astfel stau și vrăbiile mele, în măracinii triști, mai rotunde ca niciodată, cu capul și cu gîtul în fulgii zbîrliți, și prinse pare că de-a dreptul de crenguță, ca niște muguri paradoxali.

Aceste păsărele îmi abat gîndul de la treburile serioase și sporesc înclinarea mea, destul de mare și de nevinovată, pentru lucrurile nefolositoare și deșarte. Cine poate să se împiedice, în zilele de față, atît de preocupate și de grele, de existența unor biete ființe șterse și fără răutate? Ce ne privește soarta lor și ce putem să învățăm de la ele, cînd iată, toată înțelepciunea civilizației omenirii a dat faliment și din marea iscusință a conducătorilor popoarelor ne-am ales cu nenorocire și cu foamete?

Și cu toate acestea toc-

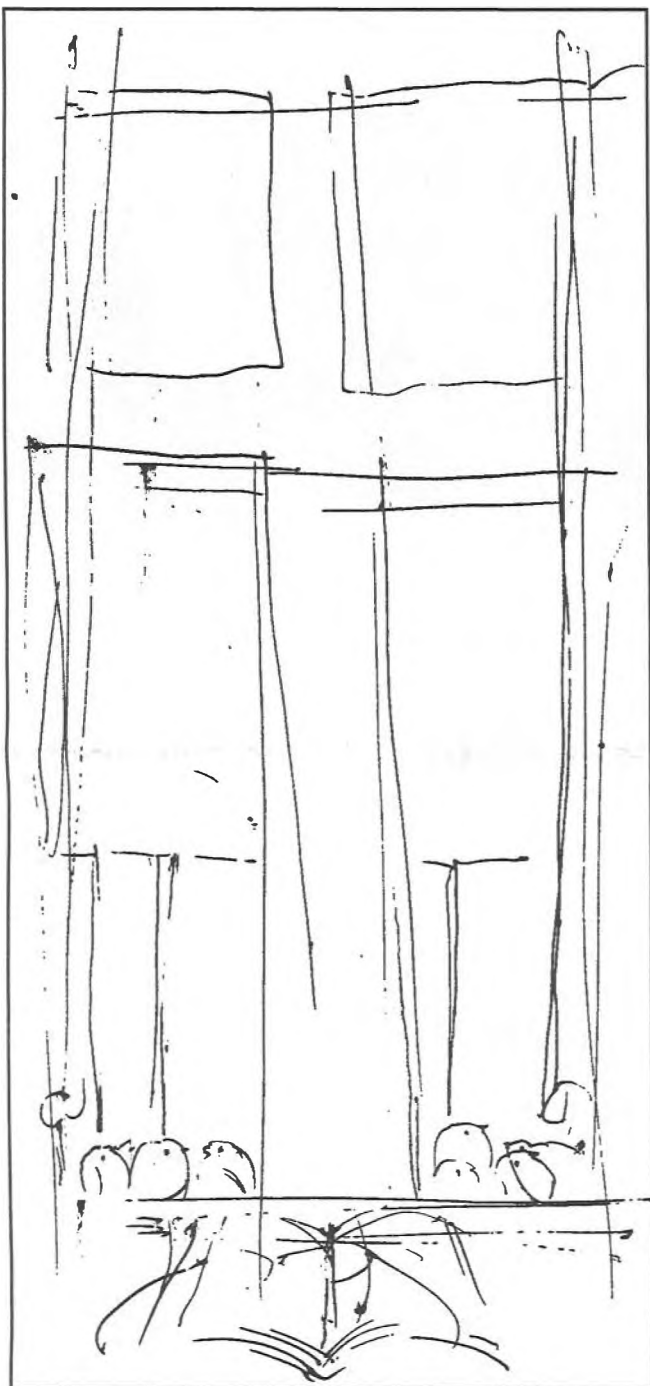
Gala Galaction

Oaspeții de sub fereastra mea

mai ele sînt alese de Mîntuitorul ca să ne pilduiască și să ne înalte cugetul!

„Drept aceea, zic vouă nu vă îngrijiți pentru viața voastră ce veți mîncă, nici

această pricină, sîntem în mare pagubă. Nu mă potrivesc cu timpul și cu oamenii de acum, dar rabd excepțiunea mea și-i rabd urmările. Vedeți, iarna stă înaintea noastră.

pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca. Sau nu este viața mai mult decît hrana și trupul decît îmbrăcămintea? Uitați-vă la păsările cerului că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în hambare și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește! Oare nu sînteți voi cu mult mai presus de ele?”

Dar aceste cuvinte au fost rostite cîndva, de mult, într-o lume ai cărei moștenitori și răspînditori nu se mai găsesc la noi. Oaspeții de sub fereastra mea și tot neamul lor înaripat nu mai recheamă azi, în sufletele goale de umanitate și de amintiri evanghelice, mărgăritarul de învățătură, hărăzit lor odinioară, în Galileia.

Eu unul socotesc că, din

Cîți dintre noi pot să privească drept în față fără griji, fără durere, această perspectivă? Cîți dintre noi au atîtea lemne, ca să nu mai cugete la soba rece, și cîți au putut să-și agonisească, pe măsura trebuințelor, celelalte lucruri toate, de care te întreabă iarna? Totuși, dacă simțirea și cugetarea noastră ar sta, cu adevărat, sub cuvîntul lui Iisus Christos, am domoli asprimea anotimpului, am reconforta inima săracilor și am canaliza, în chip folositor, prisosul, plictiseala și trufia celor bogăți.

Cîștigul cel mai mare ar fi, însă încă o dată, de partea celor săraci, fiindcă în Iisus Christos, sărăcia își pierde răutatea și amărăciunea. Ce poate fi mai pri-

zărît și mai lipsit de preț, decît o pereche de vrăbii? „Nu se vînd oare două vrăbii, la o para? Și cu toate acestea nici una nu cade pe pămînt, fără de știrea Tatălui!”

Unde ar putea găsi vreodată cel sărac un loc mai încăpător decît în casa și inima Mîntuitorului? Cine a înobilat și a sfințit, ca El, sărăcia și suferința? Vremea noastră e atît de jalnică și de nenorocită, poate nu atît pentru rănile de care suferă omenirea, cît pentru necunoștința căilor care duc spre Mediul Etern.

Învățăturile, pildele și leacurile lui sînt, cu toate acestea, mereu în preajma noastră. Sînt veșnice ca trandafirii aurorei și multe ca versetele Sfintei Scripturi. Un crin care crește, un bob de grîu care cade în arătură, o zimcea care înverzește primăvara o vrăbie zgribulită... sînt, pentru cel ce a auzit pe Învățătorul, tot atîtea conife neprețuite, tot atîtea cuvinte nepieritoare de mîngîiere.

Va fi, din zi în zi, mai frig; cerul se va învâlui și soarele va zăbovi, la noi, din ce în ce mai puțin. Într-o dimineață, pămîntul va fi alb și oaspeții de sub fereastra mea vor veni la măracinii lor de iarnă. Și voi prinde iar de veste că, pe măracini, stau înfipte niște tîrtăcuțe cenușii și iar voi uita treburile serioase, lăsîndu-mi gîndul rob visului și păsărelelor.

Ziua, voi alerga după nevoi, dar fără să uit lecția de dimineață. Și seara, se înțelege, culcîndu-mă tot sărac. Îmi voi aduce aminte, în culcușul meu răcoros, de păsările cerului, de crinii cîmpului și de toți acei semeni ai mei – nevoiași ca și mine – pe care, din nenorocire, nu-i învață nimic, nici păsările, nici crinii.

În noaptea grea de iarnă, gîndul trist sau mîngîios sfredelește mai adînc în inimi și cei fără foc au mai mult timp de veghe. Ce fac păsărelele de sub fereastra mea?... Ce fac atîți frați, din specia umană, pe care nu-i apără nici fulgii oaspeților mei, nici credința în Mîntuitorul?...

Dar – ajunge zilei răutatea ei. Adormim fiecare. Oaspeții mei dincolo de zid, eu dincoace, după zidul subțire ca un paravan. Căci a fost cineva care ne-a întrecut în umilință și în sărăcie „Vulpile au vizituri: Fiul Omului, însă n-are unde să-și plece capul!”

Plugușorul

Aho, aho, frați și copii,
Iată-ne în două mii,
Vă aducem azi în prag
Plugușorul nostru drag,
Plugușorul nostru sfînt
Fie Pace pe pămînt,
Pace-n casă și afară,
Pace-n lume și în țară,
Cînd din toate ne rămîne
Veșnică Ziua de mîine,

Ia mînați, flăcăii mei,
„Mîine” e Mileniul trei!
Că, zău, de mileniul doi
Ne-am cam săturat și noi!
Ce a fost o știm cu toții
Și bătrînii și nepoții...
Orice-ai face-n veac de veac
Toate amintiri se fac,
Amintiri din praf de cronici,
Dar să nu mai fim ironici,
La-nceput de Calendar
Pruncul sfînt se naște iar
Și din ceruri pînă-n grindă
Îngerii cu noi colindă.
Gazdă bună și făloasă,
Ne primiți colinda-n casă?
Că afară-i frig și-i vînt
În tăcere și-n cuvînt...
Știm că sînteți oameni buni
Cu credință din străbuni,
Dar nici noi nu sîntem răi,

Mînați fete și flăcăi,
Hăi! Hăi!

Fie-vă urarea, deci,
De acum și pînă-n veci,
Sănătate și mult bine
În mileniul care vine
Și în grija părintească
Dumnezeu să vă păzească,
Acum, în anii ce vin
Și în veci de veci. Amin.

Și să nu vă fie teamă,
Cît avem în cer o Mamă
Cu Lumina de sub pleoape,
Chiar dacă va fi aproape
Cel sfîrșit de timp și spații,
Să trăim aici ca frații
Și în toate cu măsură,
Fără patimi, fără ură,
Cînd nimic nu îi mai sfînt
Decît Viața pe pămînt
Viață care ne-a fost dată
Aici o singură dată.

Mînați fete și flăcăi
Pentru gazda noastră, măi.

Hăi! Hăi!
Dacă-n anul două mii
Nu vom mai ști socoti
Banii prin calculatoare,
Ne vom face bețișoare
Din alun sau lemn de tei,
Pînă în Mileniul trei,
Oricum supărare nu-i,
Numai bani s-aveți destui!

Ia pocniți din bici flăcăi
Și sunați din zurgălăi
Pentru gazda noastră, măi!
Să se-audă pînă-n Munți,
La Anu și la ani mulți!

Hăi! Hăi!

Sub acest titlu s-a editat o lucrare deosebit de importantă prin conținutul său valoros și semnificativ prin cooperarea instituțiilor, dovedind cooperarea pașnică și buna înțelegere între etniile unui stat contemporan. Autorii cărții **Elena Csobai** și **Emilia Martin** se dovedesc deosebit de competenți în lumea artelor și domeniul istoriei.

Asupra conținutului ne edificăm reținând următoarea consemnare din „Cuvînt înainte”, după cum urmează: „Volumul de față cuprinde câteva dintre cele mai valoroase piese de artă și cărți vechi de cult, documente istorice din Colecția Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria. Atenția noastră s-a îndreptat mai întâi asupra pieselor de cult împărțite pe 4 categorii: obiecte de cult folosite în viața religioasă, icoane pe sticlă, lemn și pînză, cărți vechi de cult și textile” (pag. 7). Întreg acest conținut de valori religioase și artistice sînt prezentate în cele mai desăvîrșite condiții ale tehnicii contemporane. E o adevărată delectare a ochilor cit și a sufletului de a răsfoi paginile ilustrate în coloritul lui viu și desăvîrșit. Editarea acestui volum reprezintă o sugestie și un îndemn, ca cel puțin fiecare eparhie din țară să realizeze cel puțin un astfel de volum istoric și de album de artă.

Cum se pot realiza ase-

Vestigiile Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria

menea opere, ne indică următoarea consemnare: „Editat cu sprijinul Ministerului Culturii și Învățămîntului Public, Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, Episcopie Ortodoxe Române din Ungaria, Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria și

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

Întrucît asemenea instituții corespunzătoare și echivalente sînt și în România, putem crede că acest gen de operă poate fi realizat și la noi în țară ilustrînd o dată mai mult că Biserica

Ortodoxă Română este originală și autentică Biserica Națională a poporului nostru.

Răsfoind acest volum devenim mai conștienți dar și mai întăriți în conștiința și în mîndria noastră națională. S-a realizat un document de înaltă autoritate dove-

dind raza mărită de afirmare istorică a neamului românesc peste granițele politice statale. Pe lângă mîndrie, se cuvine a lua în considerare și obligația ce ne revine de a nu uita și a fi chiar vigilenți de a păstra afirmarea românească din țara vecină.

Față de neînțelegerile etnice, pe plan mondial această operă dovedește că e posibilă o conviețuire pașnică și chiar prosperă dintre etniile diverse din cuprinsul hotarelor statelor naționale, dar cu mai multe etnii, cum este și țara noastră.

Ce au uitat cele două auttoare în „Cuvînt înainte” să menționeze: piesele de artă, cărțile vechi de cult în toate domeniile istorice din Colecția Bisericii Ortodoxe s-au putut salva și aduna în Muzeul din incinta Episcopiei, datorită unor oameni de suflet: **Mark Gheorghe** – Președintele Uniunii Românilor din Ungaria, **Miskolczy Ambrus** – decanul Facultății de Filologie Română din Budapesta, a părintelui Rudeanu și concursului guvernanților dinainte de '89.

De încheiere, un cuvînt de laudă autorilor Elena Csobai și Emilia Martin, ca de asemenea laudă și încurajare primului Episcop Ortodox Român pe teritoriul Ungariei, Prea Sfinția Sa **Sofronie Drincec**, cu încrederea că va păstori și consolida prezența și spiritualitatea ortodoxă românească în țara vecină.

Preot Dr. Ioan Octavian Rudeanu
Facultatea de Teologie Ortodoxă, Arad

Bibliografie:
Csobai Elena și Martin Emilia: „Vestigiile Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria”, Budapesta, 1999.

Serată literară româno-maghiară

„O cotitură fundamentală...”

Asociația Română din Budapesta, cu sprijinul **Uniunii Maghiare a Scriitorilor**, al **Fundației Euro-Etnikum**, **Comisiei pentru Minorități**, **Drepturile Omului și Culte din cadrul Adunării Generale din Capitală**, **Autogovernării și Primăriei Belváros-Lipótváros cartierul V – Budapesta** a organizat la sediul Uniunii Maghiare a Scriitorilor, pe data de șapte decembrie a.c., o serată literară româno-maghiară, în cadrul unei întîlniri de prietenie.

Serata a fost deschisă de **Béla Pomogáts**, președintele Uniunii Maghiare a Scriitorilor, salutînd în primul rînd pe **Crina Rodica Prunariu**, consilier la Ambasada României de la Budapesta, **Ana Scarlat**, director adjunct al Centrului Cultural al României de la Budapesta, **Lucian Nastasă**, profesor universitar, istoric, critic literar, **Annamária Kovács Nastasă**, traducător (amîndoi oaspeți din România), **dr. Maria Berényi**, cercetător, poetă, **Vasile Roxin**, ziarist, scriitor, și nu în ultimul rînd numerosul public, compus mai ales din membri ai Asociației Române din Budapesta, ai Uniunii Maghiare a Scriitorilor, ai Asociației de Prietenie Ungaro-Română din Budapesta.

Președintele Uniunii a informat despre activitatea oaspeților din România, menționînd că profesorul **Lucian Nastasă**, este absolvent al Universității din Iași, cu specializări la Școala de înalte studii din Paris (în sociologia culturii și educației) și la Universitatea „Kossuth Lajos” din Debrecin (în istoria culturii maghiare). Ca profesor la Universitatea din Iași, cercetător principal în cadrul Academiei Române și la Centrul de studii inter-etnice de pe lângă Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, este redactor șef al revistei „Xenopoliana”, specialist în istoria culturii, ocupîndu-se îndeosebi de mecanismele de formare și selecție a elitei intelectuale din spațiul Europei Centrale și sud-est. A publicat cîteva monografii despre personalități

ale culturii române, precum **Nicolae Iorga**, **George Brătianu**, **C. C. Giurescu**, **Ilie Minca** și **Victor Slăvescu**. În anul acesta, profesorul a realizat sinteză, sub titlul *Generație și schimbare în istoriografia română la sfîrșitul sec. XIX. – începutul sec. XX*. În ultimul deceniu s-a ocupat tot mai mult cu raporturile culturale româno-maghiare. A publicat recent un volum cu titlul *Studii istorice româno-ungare* (sub egida Academiei Române), iar sub tipar se află un prim volum ce are ca temă *Istoria Universității „Ferencz József” din Cluj* (1872-1918). Tot în pregătire se află un volum ce trebuie să apară în mai 2000, despre *Maghiarii din România și construcția ideologiei minoritare* (1920-1940), și care va oferi pentru prima dată cititorilor din România o antologie de texte de epocă, în traducere.

Annamária Kovács Nastasă, este absolventă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, cu specializări în domeniul tehnicilor de traducere la Paris și Praga. După cîteva studii asupra istoriei învățămîntului superior maghiar din România și a difuzării culturii maghiare în spațiul românesc, și-a îndreptat tot mai mult atenția în direcția traducerilor din limba maghiară, îndeosebi din domenii mai puțin abordate pînă acum: sociologie, politologie și istorie. A oferit deja în traducere bilingvă un volum editat de Academia Română, intitulat *Identitate și alteritate în spațiul românesc*, precum și alte texte răspîndite prin diverse periodice de specialitate sau volume tematice, cum ar fi cele trei volume intitulate *Cumpăna*, apărute la Cluj între 1994-1997. Actualmente lucrează la traducerea unor texte din perioada interbelică, menite a alcătui volumul *Maghiarii din România și construcția ideologiei minoritare* (1920-1940).

Béla Pomogáts a vorbit după aceasta despre situația relațiilor literare maghiaro-române din perioada interbelică și despre nevoia promovării culturii, literaturii minorităților naționale, atît din partea patriei lor, cît și din partea țării mame, adică a națiunii mame.

Preluînd cuvîntul, **Vasile Roxin**, președintele Asociației Române din Budapesta a mulțumit sponsorilor ajutorul oferit pentru organizarea seratei literare. Iar spre marea surprindere a celor de față, a subliniat că **actuala manifestare constituie o cotitură fundamentală în activitatea Uniunii Maghiare a Scriitorilor**, deoarece pînă acum în sediul Uniunii n-a avut loc încă niciodată o astfel de serată la care să participe și oameni de cultură, și litere de naționalitate română din Ungaria. Reflectînd prompt la această declarație, **Béla Pomogáts** a promis Asociației, că în viitor cel puțin odată pe an să organizeze o serată a creatorilor români din Ungaria.

În continuare, oaspeții din România au răspuns la întrebările mai multor participanți. După aceasta, **dr. Maria Berényi** a vorbit despre operele dînsiei, bine cunoscute de intelectualitatea română din Ungaria. **Vasile Roxin**, din lipsă de timp, a vorbit foarte pe scurt despre activitatea lui ziaristică-scriitoricească apreciată de mulți cititori din țară și de literați din România. A menționat însă, că antologia „**Muguri**” apărută (după înlăturarea unor grave greutăți) în anul 1973, al cărei material a fost adunat și o mică parte scrisă de dînsul, fără îndoială a deschis perspectiva editării cărților în limbile naționalităților din Ungaria, înainte ca autoritățile de resort maghiare să fi fost pregătite pentru această activitate. Ca o încheiere festivă a seratei literare, tînăra și talentată pianistă, **Ildikó Tóth** a susținut un mic, dar reușit concert cu compoziții de **Wolfgang Amadeus Mozart**.

La recepția urmată acestei manifestări, considerată pe drept de deschidere a unor noi posibilități răspîndirii culturii naționalităților din țara noastră și pentru o mai bună cunoaștere a vieții literar-științifice care se desfășoară în sînul națiunilor mame.

A. B. R.

O cunosc mai bine de un deceniu. Am fost ziaristă la început de carieră, când am vizitat pentru prima dată comunitatea românească din Jaca. Atunci mi-a venit în cale **Ibolya Bíró**, directoarea Casei de Cultură și a bibliotecii locale. Primitoare și cu gest prietenesc s-a oferit – deși nu e româncă – să mă călăuzească. Ea a fost aceea care m-a dus prima dată la școala din Jaca, unde mi-a prezentat-o pe directoarea școlii și pe profesoara de limbă română. Ea m-a însoțit prima dată la grădinița de copii unde se predă și româna. Ea mi-a prezentat-o pe acea femeie din Furta, care mai făcea țesături, broderii cu motivele specifice localității. Și tot ei îi pot mulțumi prietenia mea adâncă cu **soții Mîndruțau**, cu regretatul Cornel Mîndruțau și soția Iulia Mîndruțau, învățătoarea satului, care și ca pensionară a mai predat limba română. Toate acestea le mulțumesc cunoștinței mele cu Ibolya Bíró. Mi-a dăruit, fără să mă cunoască dinadins lucruri de neuit și prietenii prețioase.

De atunci datează prietenia noastră, de atunci se adâncește, și mereu crește recunoștința mea față de ea, de femeia care mi-a întins de-atâtea ori mîna ajutătoare în căutarea urmelor românilor din Jaca. M-am bucurat nespus de mult, când de 20 August, într-un cadru festiv, i s-a decernat **Premiul special pentru culturalizare!**

Și uite, acum, în noiembrie, a inițiat și a contribuit la organizarea unei **Conferințe de specialitate pentru bibliotecarii de naționalitate**. Cu această ocazie i-am cerut un interviu puțin neobișnuit.

– Ibolya, ce înseamnă pentru tine noțiunea de toleranță? Lucrezi pentru o comunitate multinațională și multireligioasă și m-ar interesa ce a însemnat, ce înseamnă pentru tine să lucrezi cu acești oameni, pentru suflul acestor oameni?

– Acum treizeci de ani mi-am început activitatea când tatăl meu mi-a zis: Fata mea, îți place atât de mult să citești, încât ai deveni cu siguranță o bibliotecară de suflet. Dar eu chiar atunci, pe la începutul anilor șaptezeci, mi-am dat seama că aș vrea ceva mai mult, aș vrea să devin o adevărată activistă a culturalizării maselor. Întotdeauna mi-a plăcut să fiu în mijlocul oamenilor, într-o colectivitate: și colegii de clasă, prietenii mei s-au simțit bine în preajma mea și mi-a plăcut să lucrez împreună cu alții, să organizez programe. Și după ce am reputat și primele mici succese, nu m-am mai putut despărți de acest domeniu. Iar oamenii au acceptat și așa a rămas pînă în zilele noastre.

Mă interesează atât omul, ca individ, cât și trecutul lui, prezentul său cu întreaga sa viață actuală. Poate că tocmai de aceea se simt bine la noi și invitații din alte regiuni și din străinătate. Cred că am reușit să mă înțeleg cu oamenii, să-i ajut și totodată să-i fac să colaboreze și ei cu mine. Tot ce fac, fac pentru ceilalți, pentru bucuria și plăcerea lor. Încerc mereu să le dăruiesc ceva valoros.

– Dar, îmi amintesc că inițial te-am căutat ca ziarista săptămînalului românesc, când ți-am solicitat ajutorul în lucruri care nu se legau strict de postul și munca ta și, totuși, mi-ai consacrat ore îndelungate, iar cu anii m-ai

Portret deosebit despre o personalitate deosebită

înștiințat întotdeauna când se organizau programe sau se întîmplau lucruri interesante. De unde acest spirit ajutător?

– Cred că se mulțumește familiei mele, moștenirii de la părinți: așa am fost crescută. Apoi, îmi iubesc locul natal, oamenii care trăiesc aici. Trăiesc și pentru ei. Totodată simt neconținut nevoia să arăt și altora comuna noastră, valorile acumulate aici, lucrurile care dovedesc munca comună, strădania comună a oamenilor din Jaca. Toți cei care am fost aleși să lucrăm pentru comună – directori, primari, notari etc. – avem această responsabilitate. Se înțelege de la sine că mă bucur când renumele comunei ajunge în locuri îndepărtate și când cineva îmi mărturisește că s-a simțit bine printre noi, la noi.

– În lumea de azi au sporit grupările de diferite interese și, în general, fiecare om de frunte trage cu inima spre o anumită grupare. Și atunci, tu vii cu o atitudine absolut neutră și mă surprinzi dovedindu-mi că se poate tolera intenția, tendințele și faptele celorlalți!

– Nu e un lucru de mirare, fiindcă dacă tu îl asculți pe celălalt, și el se va îndrepta cu interes spre tine.

– Dar, nu-i un lucru ușor!

– Ba e simplu de tot. Am obișnuit să zic: „eu sînt omul numărul 123 din sat”, de mine nu depinde nimic. Și mai obișnuiesc să zic: „numai atunci voi avea rezultate, dacă mă vor ajuta și alții”. Toate meritele din ultimele trei decenii – a fost an când am organizat peste 400 de programe – le datoresc și colegilor, și prietenilor mei. Iar ajutor primești numai atunci, când ajuți și tu la nevoie – fie vorba chiar de un copilăș. Asta e datoria cea mai de seamă a omului.

– Ce crezi, ce am putea face, noi, toți, ca să știm tolera semenul nostru, indiferent de apartenența sa, indiferent cărei biserici îi aparține, indiferent de avere etc.?

– Eu mă străduiesc ca, nici în cazuri când mă jignește cineva, să nu-l supăr intenționat și să nu punem niciodată „paie pe foc”. Trebuie să încercăm să nu ne supărăm imediat; mai bine să atenuăm conflictele.

Cu mulți ani în urmă, la o serbare de 1 Mai, s-a întîmplat că anumite interese de partid au fost puse înaintea intereselor familiilor cu copii mai mulți. Când m-au întrebat ce să facem, am răspuns că eu aș vrea să fie pace în comună și să nu „lucrăm” unul contra celuilalt, ci toată lumea să contribuie cu ceea ce îi stă în putință...

– Am scris odată despre Jaca că este o localitate unde cultura și arta este apreciată de locuitorii acesteia, chiar și pe stradă îți înțelegi dovezile acestui atașament. Cît de important e ca populația majoritară să cunoască cîte ceva din cultura ortodocșilor și a altor comunități?

– Este un lucru important care ne îmbogățește și pe noi. Și mulțimea artiștilor din România, care participă la tradiționalul șantier de artă se reîntorc însuflețiți și ne lasă drept amintire multe cadouri, creații artistice peste tot.

Apoi, fiindcă sînt convinsă că mulți oameni de specialitate din diferitele domenii cultural-științifice se întîlnesc doar rareori, de aceea am început să organizez întîlniri regionale, ca de ex. Conferința din noiembrie a.c. abibliotecarilor. A fost o cinste pentru noi că am putut fi gazdele acestui eveniment. La fel, s-ar putea organiza o întîlnire a directorilor caselor de cultură, a activiștilor culturali...

Ibolya Bíró nici după trei decenii de activitate nu vrea să obosească și nu există ca la fiecare nouă întîlnire să nu pomenească despre planuri noi.

(Ibolya Bíró, precum mi-a mărturisit, trăiește armonios, într-o familie unită, solidară. Tatăl ei a avut încă opt frați și cu excepția unuia toți trăiesc la Jaca. Nu trece zi să nu-i întîlnească pe aproape toți. Provine dintr-o familie de plugari, dar tatăl ei a fost meseriaș, iar mama a crescut cele două fete. Ibolya nu a vrut să părăsească niciodată satul natal. Soțul este originar din Berettyóújfalu, dar din prima clipă a devenit „băstinaș” la Jaca.

Soții Bíró au doi copii: Ana este soră de ocrotire la Csökmő, iar băiatul, Zsolt după bacalaureat, s-a înscris în anul acesta la o școală de tehnicieni. În familie a sosit de curînd și primul nepot!...)

– anra –

„Cîte capete atîtea păreri”

Deseori aud diferite păreri în legătură cu problemele de care sînt preocupați reprezentanții noștri din diversele domenii ale vieții politice și culturale.

Una dintre numeroasele probleme, și anume aceea a limbii române, i-a împărțit în două tabere pe ai noștri. Unii susțin că nu e nevoie să cunoști limba română pentru a fi „bun” român. Alții sînt de părere că posedarea limbii române ar trebui să fie o cerință elementară pentru cei care se declară români, mai cu seamă în caz că ocupă și vreo funcție în careva organizație a românilor din această țară.

Din partea mea dau dreptate acelor care votează pentru cerința de a cunoaște limba.

Motivul? Nu-mi pot imagina să fie „bun” român cel care nu știe să se exprime în limba română, mai ales în fața publicului, nemai vorbind de ocaziile când reprezintă naționalitatea

noastră în țara-limbă. Nu-și dă seama că pe lingă că e ridicol, mai face de rușine și întreaga noastră colectivitate?

Cum poate să declare despre sine că e „bun” român cel care nu simte vraja limbii, în care s-au păstrat tradițiile și datinile noastre, în care s-au scris atîtea și atîtea versuri minunate, cel care nu se înduioșează auzind melodiile compuse pe versuri de Eminescu sau Goga?

Dar oare poate să fie „bun” român acel compatriot al nostru care, de altfel, vorbește limba, luptă, activează pentru noi, suportînd chiar atacuri și neplăceri, totatunci nu consideră ca obligație să-și învețe urmașii românește?

Dacă așa stau lucrurile, va avea dreptate tabăra acelor care neagă importanța limbii și, într-o bună zi, ne vom trezi că românii din Ungaria au limba maternă cea maghiară...

Lucia Borza

Lucian Magdu

Dor zadarnic

Aș dori
să zbor ca vîntul,
un nor greu
de ploaie rece.

Aș dori
să m-afund adînc în apa
de nemărginiri a mării,
ca o nimfă
zvăpăiată.
Aș dori
să trăiesc la nesfîrșire.
Să renasc ca o imensă
bucurie-n
alte inimi.

Oh, zadarnic este dorul,
legea-i veșnică: ea sapă
și-ndărăt ne trage, pînă
bulgări de pămînt ne-ngroapă.

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română**27 DECEMBRIE, LUNI (redactor: Iulia Kaupert)**

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Program retrospectiv – Ce s-a întâmplat în viața publică românească în anul 1999? 11.55 Încheiere.

28 DECEMBRIE, MARȚI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Program retrospectiv – Ce s-a întâmplat în viața culturală românească în anul 1999? 11.55 Încheiere.

29 DECEMBRIE, MIERCURI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Program retrospectiv – Ce s-a întâmplat în viața sportivă românească în anul 1999? 11.55 Încheiere.

30 DECEMBRIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Program retrospectiv – Cele mai interesante reportaje, discuții difuzate în „Magazinul Virșnicilor”, „Lumea femeilor” și „De la 14 la 18 – liceenii” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

31 DECEMBRIE, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri de Revelion 10.45 Revelionul în lume I. 10.50 Sărmanul Marin – telenovelă (Nae Lăzărescu și Vasile Muraru) 11.05 Jerebetu – poveste din Chitighaz (Adriana Martin) 11.10 Revelionul în lume II. 11.20 Speranțele liceenilor români pentru anul 2000 11.25 La dentist – moment umoristic cu Doru Octavian Dumitru 11.35 Revelionul în lume III. 11.45 Urările de bine ale Redacției Românești 11.55 Încheiere.

1 IANUARIE, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins 14.35 Program retrospectiv „Pe unde ale Europei” – Ce s-a întâmplat în regiunea Dunăre-Tisa-Criș-Mureș în 1999? 15.58 Încheiere.

2 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Anamaria Brad)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 10.35 Program retrospectiv – Ce s-a întâmplat în viața religioasă românească în anul 1999? 15.55 Încheiere.

3 IANUARIE, LUNI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Montaj de muzică populară – redactor: Gelu Stan din Timișoara 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Încheiere.

4 IANUARIE, MARȚI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.40 Evenimente

calendaristice 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 10.30 Buletin informativ, date meteo 10.45 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

5 IANUARIE, MIERCURI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53 Avanspremiera „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere

6 IANUARIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 „De la pașpe la opșpe – liceenii” 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.45 Nota săptămânii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

7 IANUARIE, VINERI (redactor: Iulia Kaupert)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Reportaje, interviuri din viața românilor din Ungaria 11.05 „Oameni cari au fost...” – muzică, artă, literatură – serialul Elenei Munteanu 11.20 Actualități la românii din Banatul Sîrbesc – relatează Cornel Mata din Virșet 11.25 Ce s-a mai întâmplat la Liceul „Bălcescu” din Giula? – relatează Edit Bordaș 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România – relatează Simona Pele din Timișoara 11.45 Revista presei „Foia românească” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

8 IANUARIE, SÎMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 15.00 „Party Time” – magazin de muzică ușoară 15.00 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 15.58 Încheiere.

9 IANUARIE, DUMINICĂ (redactor: Petru Cîmpian)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.00 Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.00 De la pașpe la opșpe – liceenii 15.30 Emisiune religioasă ortodoxă 15.55 Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)**În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relatări din viața școlilor românești.****Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe unde locale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.****Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz****FM 92,1 STEREO****RADIO VOCEA****EVANGHELIEI ORADEA**

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30– 9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

**RADIO VOCEA EVANGHELIEI
PENTRU EUROPA****SW 49 m, zilnic 18.00–18.45****MW 1395 kHz, luni, marți
21.15–21.30**

Ecranul nostru: 29 decembrie 1999 (MTV1 ora 13.30)

Reluare: 2 ianuarie 2000 (MTV2 ora 6.25)

Conținutul emisiunii de Revelion

Ultimul program românesc al anului 1999, va fi puțin mai relaxant decât de obicei. Am adunat materiale care după toate probabilitățile vor distra telespectatorii. Nu va lipsi muzica populară, pentru că „oaspeții” emisiunii vor fi Frații Petreuş. Dar nu vor lipsi nici cele mai cunoscute personalități ale comunității noastre, care de această dată vor da „altfel” interviuri.

Realizator: **Ștefan Crâsta**

Ecranul nostru: 5 ianuarie 2000 (MTV1 ora 13.30)

Reluare: 9 ianuarie 2000 (MTV2 ora 6.25)

Conținutul emisiunii de Anul Nou

A devenit o tradiție că prima emisiune românească a anului nou este consacrată unei retrospective, care încearcă să rezume cele mai importante evenimente ale anului pe care l-am lăsat în urma noastră. Așa va fi și de această dată. Montajul va cuprinde cele mai însemnate faze ale vieții publice, culturale, religioase, respectiv va evoca și aniversările de seamă ale anului 1999.

Realizator: **Aurel Becan****Stimați cititori,**

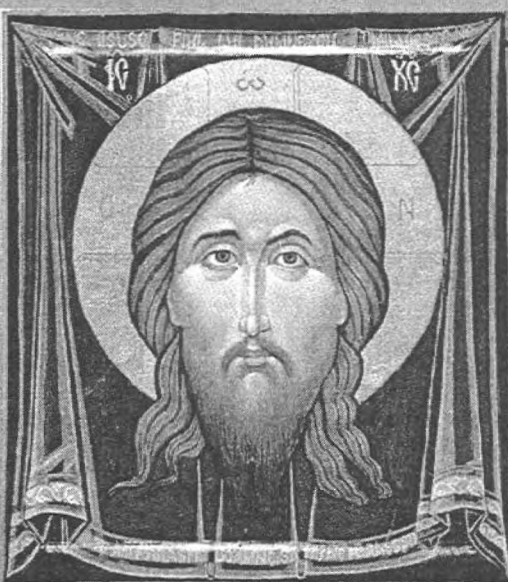
Colectivul redacțional Vă informează că următorul număr al săptămînalului **Foia românească** va apare pe data de 7 ianuarie anul 2000, după ce din probleme tehnico-tipografie numărul prezent apare în pagină dublă.

SEMNALĂM!

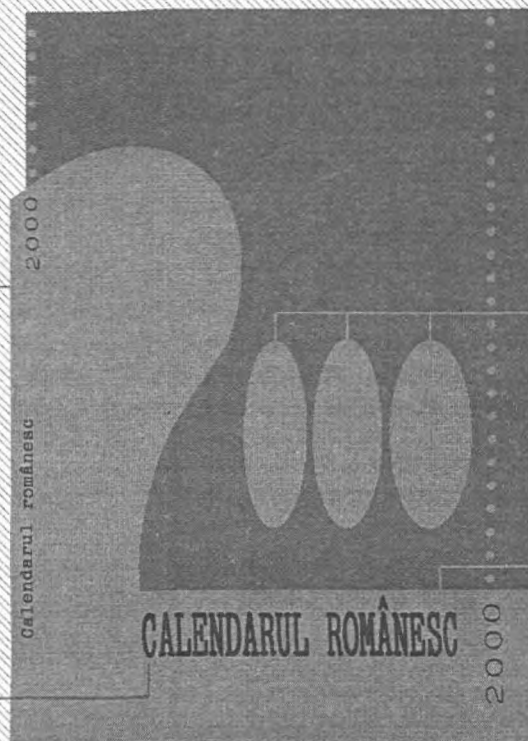
În aceste zile de sărbătoare vor ajunge în casele românilor mai multe cărți ca de obicei, cartea fiind un frumos cadou aflat pentru copii, cât și pentru adulți. Iată, propunem din gama editorială deosebit de largă două calendare.

**CALENDARUL
ROMÂNESC 2000**

A ieșit de sub tipar tocmai în ajunul sărbătorilor de Crăciun CALENDARUL ROMÂNESC 2000, redactat și editat de Editura NOI. Almanahul cuprinde reportaje, informații din localitățile cu populație românească și oferă cronică evenimentelor cu tangență românească. Pentru copii și adulți lectură și multe-multe fotografii fac atractivă răsfoirea acestei cărți, destinată întregii familii.

CALENDAR
ORTODOX ROMÂN
2000

**CALENDAR
ORTODOX ROMÂN
2000**

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria a editat acest CALENDAR ORTODOX ROMÂN 2000 pentru toți credincioșii care doresc să afle rînduielele bisericesti, și praznicile de peste an, așa cum le pretind canoanele tradiționale. Pe ultimele pagini, câteva fotografii care ilustrează câteva momente de seamă din viața religioasă.

PROGRAME TV

1999. 27 DECEMBRIE – 2000. 2 IANUARIE

Foaia
românească

15

Programul
MTV1Az MTV
műsora

December 27. hétfő

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 A nagy eszű sündisznócska 16.00 Kék ég légítársaság (ausztrál sorozat) 16.58 Hírek 17.00 „Vereckei torzó” 17.30 Maradj velünk! 17.35 Építette a közösség 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.15 Megoldás 2000 18.30 Szerencsepercek 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 112 20.30 A jégverem (angol minisorozat) 21.30 Ugye, kicsit ismerős? 22.00 Híradó 22.05 Aktuális 22.30 Magyar Szalon 23.00 A határ (olasz tévéfilm) 0.40 Bank utca.

December 28. kedd

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sorozat) 15.35 Múlt-kor 15.58 Hírek 16.00 Kék ég légítársaság (ausztrál sorozat) 16.58 Hírek 17.00 Meglepetés gyerekeknek 17.30 Katolikus krónika 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.30 Zöldpont 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 A jégverem 21.00 Telemázi 21.30 Koffer 21.55 Három kívánság klub 22.10 Híradó 22.15 Aktuális 22.40 Szabad Verseny 23.10 Intim kapcsolatok 0.50 Bank utca.

December 29. szerda

5.42 Hajnali gondolatok 6.00 Naprakész 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Nemzetiségi magazinok 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai (brazil sor.) 15.35 Kukori és Kókoda 15.40 Játékos bestiárium 15.58 Hírek 16.05 Kék ég légítársaság (ausztrál sor.) 16.58 Hírek 17.00 Meglepetés gyerekeknek 17.30 A 2000. év küszöbén 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.30 Rajongó 19.00 Mindent a szerelemért (brazil sorozat) 19.30 Híradó 20.00 A jégverem 21.00 1999 – Egy páratlan év 22.05 Híradó 22.10 Aktuális 22.30 Rock Café 23.25 A ruha (holland film) 1.00 Bank utca.

December 30. csütörtök

5.42 Hajnali gondolatok 5.45 Agrárvilág 6.00 Naprakész (információs műsor) 9.05 A bestia (brazil sorozat) 10.00 Paradicsom Szálló (német sorozat) 11.00 A Chateaufalloni polgárok (francia-olasz-svájci sor.) 12.00 Hírmagazin 13.00 Együtt 13.58 Hírek 14.05 Rosszcsont kalandjai (ausztrál sorozat) 14.35 Kaliforniai álom (amerikai sorozat) 14.58 Hírek 15.00 A homok titkai 15.30 Egészségedre 15.58 Hírek 16.05 Kék ég légítársaság (ausztrál sor.) 16.58 Hírek 17.00 Meglepetés gyerekeknek 17.30 A 2000. év küszöbén 17.50 Körzeti híradók 18.00 Híradó 18.20 Théma 18.30 Ki marad a végén? 19.00 Mindent a szerelemért (br. sor.) 19.30 Híradó 20.00 Kisváros (sor.) 20.30 Hozzám tartozol Zorán-koncert 22.05 Híradó 22.10 Karácsonyi ajándék... 22.45 Panoráma 23.15 Twin Peaks (amerikai sorozat).

December 31. péntek

6.40 Hamu és Pipőke 9.00 Hol-mi? 9.25 Időkerék 9.35 A Korzika fiúvek 10.40 2000 Today 11.35 A mi huszadik századunk 12.00 Hírmagazin 12.30 2000 Today 13.05 Mindig megfelelni 13.55 2000 Today 16.25 Meglepetés gyerekeknek 16.55 2000 Today 17.20 Kabos-show 18.15 2000 Today 19.05 Szeszélyes szilveszter 20.00 Homokóra 20.40 2000 Today 21.05 Budapesti időkerék 21.35 Jean-Michel Jarre Egyiptomból 21.45 Kern-show-bálvány 22.55 2000 Today 23.10 Ki viszi át?... 23.40 2000 Today 24.00 Himnusz 0.03 Göncz Árpád köztársasági elnök újévi köszöntője 0.20 2000 Today 0.25 Utánam a következő 3.20 New Orleans Jazz Requiem az elmúlt évről 3.35 Utánam a következő 4.00 Csodavilág – a Kubai Tropicana mulatóból 4.45 Mulassunk!

Január 1. szombat

5.28 2000 Today 6.20 Négy évszak egy védett kertben 6.50 Jó reggelt adj, Istenem! 7.00 Vuk 7.25 Akár hiszed, akár nem 8.30 Ahmed, Alhambra hercege (rajzfilm) 9.40 Jövő-menő Petőfi születésnapjára 10.15 2000 Today 11.10 Újévi koncert Bécsből 13.45 2000 Today 14.05 Petőfi születésnapjára 14.30 Szentföldi szent helyek üzenete 14.55 A Századunk Műhelyéből 15.15 1100 év Európa közepén 15.45 Közvetítés a Parlamentből 17.45 A korona története 18.00 Ünnepi szentmise 19.25 Híradó 19.40 Lottóshow 20.35 Bruhaha 21.30 Újévi koncert 2000 23.05 Szilveszteri durranások (angol film).

Január 2. vasárnap

6.5 „Így szól az Úr!” 7.00 Mackó apó meséi 7.25 Vasárnapi-sziget 9.00 Sztárbarangoló 9.30 A jégmadár gólya 11.05 Három kívánság klub 12.00 Hírek 12.05 A jövő Magyarországa 12.35 Linda és a főtörzs 14.10 Heltai Jenő: Naftalin (bohózat) 15.20 Örömhír 14.45 Emily (kanadai sorozat) 16.40 Unokáink sem fogják látni... 17.30 Búvós hatos 18.00 Koncz Zsuzsa-koncert 19.00 Elmult egy év 20.00 Rögton! 21.30 A keselyű három napja (amerikai film) 23.30 Művészek az árvíz-károsultakért.

Programul
TV2A TV2
műsora

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Szerelm első vérig (magyar film) 11.15 Airport 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Edes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Egyik kutya, másik eb (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelm első látásra 20.00 Scarlett (amerikai-olasz sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.30 Kettesben 23.15 Nyugat 24.00 Kultúra az Interneten 0.35 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Szerelm második vérig (magyar film) 11.15 Kiskedvencek klinikája 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Edes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Feketén-fehéren (német film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelm első látásra 20.00 Forró nyomon 20.55 JAG – Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.30 Alvilági játszma (amerikai akciófilm-sor.) 23.25 Esküdt ellenségek (amerikai sor.) 0.20 Tudomány az Interneten 1.05 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 A fej nélküli lovas (szovjet western) 11.15 Baba Mama magazin 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Edes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Dublőr nélkül (amerikai film) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelm első látásra 20.00 Rex felügyelő (német-osztrák sor.) 20.55 Profik – Bevetésre készen (német sor.) 22.00 Jó estét, Magyarország! 22.30 Különös kastély (angol romantikus kalandfilm) 0.15 Kultúra az Interneten 0.45 Vers éjféli után.

6.10 Faluvilág 6.25 Aerobik Norbival 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 8.30 TV2 matiné 9.30 Bunyó karácsonyig (olasz vígjáték) 11.15 Divat Show 11.40 Közvetlen ajánlat 12.10 Edes hármásban (fr. vígjátéksorozat) 12.35 Riviéra (európai koprodukciós sor.) 13.00 Jellige: Álomférfi (német vígjáték) 14.45 Gazdagok és szépek (amerikai sor.) 15.10 A fegyver (amerikai sor.) 16.00 Sunset Beach (am. sor.) 16.45 Samantha (venezuelai sor.) 17.40 Luz María (perui sor.) 18.30 Tények 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelm első látásra 20.00 Túl az életem (magyar-amerikai akciófilm) 21.45 Jó estét, Magyarország! 22.30 Különös kastély (angol romantikus kalandfilm) 0.10 Magyarország holnap 0.45 Vers éjféli után.

6.30 TV2 matiné 8.30 Jó reggelt, Magyarország! 10.35 A császár új ruhája (amerikai mesefilm) 12.10 Kórház az örület szélén (komédia) 13.05 Várlak nálad vacsorára (amerikai vígjáték) 14.50 Grease 2. (amerikai zenés film) 16.55 A Pad-Dó és a mesterlövészek 17.30 Ki vagyok én? 18.10 Bakiparádé 18.30 Tények és Tények másként 19.00 Dáridó – Szilveszteri bemelegítő 19.35 Mókaszüret 1999 20.25 Sztárok a porondon 21.40 B. U. É. K. Mikroszkóp 1999! 22.50 Dáridó 24.00 Himnusz 0.05 Pintér Dezsőnek, a TV2 elnökének újévi köszöntője 0.10 Dáridó 0.14 Már megint ugyanaz a vacsora 2.00 Az évszázad kilpjei.

6.00 Gyökereink 6.30 Repülő ház 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.15 A Szépség és a Szörnyeteg (amerikai mese-film) 12.50 A Magyar Köztársaság elnökének ünnepi köszöntője 12.55 S Club 7 (angol ifjúsági sor.) 13.25 Horgász a pácban (fr. vígjáték) 14.55 Csillagközi szökevények (amerikai sci-fi sor.) 15.50 Herkules (amerikai sor.) 17.30 Felejtethetetlen pillanataink 18.30 Tények 19.00 Csizmadombi fenegyerek (olasz western-vígjáték) 20.40 Star Trek 2. – Khan haragja (amerikai sci-fi) 22.40 Eddie Murphy-show (am. komédia) 0.15 Huncut világ (amerikai erotikus rajzfilm).

6.00 Reggeli gondolatok 6.30 Állatkert a házisáokban 7.00 TV2 Matiné 9.00 Cartoon Network 11.00 Parker Lewis sohasem veszít (amerikai ifjúsági sor.) 11.25 Gimi-dili (amerikai ifjúsági sor.) 12.00 Hurrá, utazunk! 12.30 Shingalana, a kis vadász (angol családi sor.) 13.25 Fehér apacs (olasz western) 15.15 McGyver (amerikai sor.) 16.10 Quantum Leap – Időutazó (amerikai sci-fi) 17.05 Xena (amerikai sor.) 18.00 Napló 19.00 Baywatch (amerikai sor.) 20.00 Y2K – Végzetes visszaszámlálás (amerikai katasztrófafilm) 21.30 Columbo (amerikai krimi) 23.05 Csodacsatár (magyar film) 0.40 Vers éjféli után.

Programul
RTL KlubRTL Klub
műsora

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub 9.10 Babylon 5 (ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.20 A második csók (fr. sor.) 15.50 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkod? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Tiltott szerelem (venezuelai sor.) 21.40 Helyszíni szemle (bűnügyi magazin) 22.25 2000 magyar 23.10 Este 23.30 Neve. Senki (am. sor.) 0.20 Országház 0.50 Fókusz 1.15 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.20 A második csók (fr. sor.) 15.50 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkod? 16.35 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolkod? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Csiiz 20.55 Vészhelyzet (am. sor.) 22.00 MMM (Mi? Mennyi? Miért?) 22.30 Autómánia 23.00 Este 23.25 A szamuráj (francia krimi) 1.10 Fókusz (ism.) 1.35 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.20 A második csók (fr. sor.) 15.50 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.30 Mire gondolkod? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolkod? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 19.00 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Medicopter 117 – Légi mentők (német sor.) 20.50 Perpatvar 21.55 Pokoli szolgálat (am. akciófilm-sorozat) 22.45 Este 23.10 Pont hu 23.40 Jogában áll halgatni (am. sor.) 0.30 Antenna 1.00 Fókusz (ism.) 1.25 Divatklip.

6.30 Reggeli (információs magazin) 9.00 Recept Klub (ism.) 9.10 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Barátok közt (sor., ism.) 10.25 Top Shop 10.55 Dallas (am. sor.) 11.50 Delelő 13.00 Hírek 13.50 Top Shop 14.20 Klip Klub 14.50 Az első csók (fr. sor.) 15.20 A második csók (fr. sor.) 15.50 A farm, ahol élünk (am. sor.) 16.40 Mire gondolkod? 16.45 Celeste (argentin sor.) 17.35 Mire gondolkod? 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz 19.25 Barátok közt (magyar sorozat) 19.55 Én vagyok a fegyver (olasz-amerikai kalandfilm) 21.30 Zsoldosok (amerikai sor.) 22.20 Este 22.40 Éjszakai műszak (amerikai vígjáték) 0.30 Fókusz (ism.) 0.55 Divatklip.

6.30 Reggeli 9.00 Recept Klub 9.15 Barátok közt (ism.) 9.45 Benji (amerikai családi film) 11.20 A kis hercegnő (amerikai családi film) 13.00 Hírek 13.10 Asterix Britanniában (francia-német rajzfilm) 14.30 A bozontos eb visszatér (amerikai vígjáték) 16.00 Ki az úr a házban? (amerikai vígjáték) 17.40 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 18.30 Híradó 18.50 Szilveszteri Fókusz 19.25 RTL Klub Szilveszter 1999 24.00 Himnusz 0.05 Göncz Árpád újévi köszöntője 0.10 RTL Klub Szilveszter 1999 4.00 Fókusz (ism.) 4.25 Divatklip.

6.30 Ünneptár 7.00 Kölyöklklub 10.50 Csőrré töltve 11.25 Mire gondolkod? 11.30 Ausztrál expressz (ausztrál sor.) 12.25 Kedvenc 12.55 Mire gondolkod? 13.00 Hírek 13.10 Pepsi Music Chart 14.10 Galla-mappa 14.35 Wallace és Gromit 15.10 Extralarge (olasz sor.) 16.5. Egy maréknyi hagymáért (olasz kalandfilm) 18.30 Híradó 18.50 Fókusz plusz (magazin) 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Három férfi és egy kis hölgy (amerikai vígjáték) 21.50 Fekete tébolygó (amerikai vígjáték) 23.30 Híradó 23.45 Tébbolygó 0.45 Fekete vipera 1.15 Beavis és Butthead (am. rajzfilmsorozat) 1.40 Fókusz plusz (ism.) 2.00 Divatklip.

6.30 Ez nem boszorkányság! (francia ismeretterjesztő sor.) 7.00 Kölyöklklub 10.10 Papyrus (fr. rajzfilm) 10.50 Csőrré töltve 11.25 A Sagala titka (lengyel kalandfilm-sor.) 11.55 Mire gondolkod? 12.00 Az óriásdenevérek földjén (angol természetfilm) 12.55 Mire gondolkod? 13.00 Hírek 13.10 Autómánia (ism.) 13.40 Asterix – césár ajándéka (francia-német rajzfilm) 15.05 Szárnyat vagy combját? (francia vígjáték) 18.30 Híradó 18.50 Akták 19.10 Titkok és szerelmek (mexikói sor.) 20.00 Rendőrsztori (hongkongi akcióvígjáték) 21.45 Igaz történet: Talál meg önmagad! (amerikai film 2/1.) 23.20 Híradó 23.35 Országház 0.05 Az óriásdenevérek földjén (angol természetfilm, ism.) 1.05 Akták (ism.) 1.30 Divatklip.

Programul
TV RomâniaA Román
TV műsora

6.00 Matinal național 8.00 TVR Iași 9.05 Film 9.35 Desene animate 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial. Moștenirea 11.55 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 Tribuna partidelor parlamentare 13.45 Scena 14.15 Film. Coit Alb 16.00 Vine, vine Moș Crăciun! 16.55 Orașul lui Moș Crăciun 18.10 Spectacol Disney pe gheață. Crăciun muzical 19.00 Jurnal 19.55 „Colindăm Domnului Bunu” 20.25 Știrile de simbătă asta 20.55 Ave Maria. Piese sacre de Crăciun 21.55 Jurnal 22.10 O seară de povești 24.10 Film. Cursa către succes.

6.00 Matinal de Crăciun 7.00 Desene animate 7.30 Film. Urmărire pe gheață 8.55 Universul credinței 11.00 Concert extraordinar de Crăciun 12.00 Locuri sfinte 13.00 Lumea și noi 13.30 Arca 15.10 Film. Stelele magiei 15.55 Serial. Mare schimbătoare 16.50 Gala Fotbalului Românesc 18.00 E Crăciun 19.00 Jurnal 19.30 Surprize, surprize... 21.30 Spectacol 22.20 Jurnal 22.25 Film. Arta de a iubi.

6.00 Ceasul deșteptător 7.30 Desene animate. Ursulețul Winnie 8.00 Kiki Riki Miki. Magazin pentru copii 9.30 Universul credinței 11.00 Tezaur folcloric 12.00 Locuri sfinte 13.00 Marea harababură: Televizorul 15.00 Spectacol Disney pe gheață 15.50 Spectacolul lumii văzut de Ioan Grigorescu 16.20 Lumea dansului 17.15 Trupa de șoc 18.10 Tragerile Loto Special 6/49 și Noroc 18.15 Concert 19.00 Jurnal 19.30 Smash Hits 20.30 Film. Urmașul lui Moș Crăciun 22.05 Jurnal 22.20 Lumea dansului 24.50 Așteptându-l pe Moș Crăciun.

11.00 Surprize, surprize (R) 13.00 Jurnal 13.15 TVR Craiova 14.00 Pro Patria 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Agenția de plasare 17.00 Corect! Prezintă Cosmin Ionescu 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Felicity 20.40 Cu ochii'n 4 21.10 Serial. Justiție militară 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Recurs la morală 23.00 Marea jazz.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. Micrococosmos 9.30 Desene animate 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.05 Serial (R). Justiție militară 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan. Lumea PC-ului 13.30 Repere sacre 14.00 Oameni ca noi 14.30 Convietauri 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Dor 16.30 Scauța! Pardon! Mersi! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră. Știri 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Telecinemateca. 21.30 Nu trageți! 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 A–Facerea 23.00 Árte.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. 9.35 Desene animate 10.05 TVR Cluj-Napoca 11.00 Punct ochit 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.30 Evrika! 14.00 Trezirea din vis 15.05 Ecoturism 15.30 Medicina pentru toți 16.00 Hora satului 17.00 Impas în doi 17.30 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Film. Samson și Delila 21.30 În flagrant 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Cafe Corso 23.25 Lumea dansului.

6.00 Matinal național 7.00 TVR Iași 8.05 Film. Aventura lui Darwin 9.30 Desene animate 10.00 TVR Cluj-Napoca 11.00 Pe față 12.00 TVR Timișoara 13.00 Jurnal 13.15 CiberFan 13.10 Destinul unei națiuni 14.00 Convietauri 15.00 Pentru dv. Doamnă! 16.00 Muzica populară 16.25 Casa mea 16.55 Rezultatele tragerilor Super Loto 17.00 Corect! 17.05 Jumătatea ta 18.00 Avangpremieră 18.05 Amintiri din secolul 20 18.10 Serial. Sunset Beach 19.00 Jurnal 19.55 Serial. Moștenirea 20.45 Reflecții rutiere 21.00 Teatrul Național de Televiziune prezintă: Conu Leonida față cu reacțiunea de Ion Luca Caragiale. 22.05 Jurnalul de noapte 22.20 Punct ochit 23.20 Rock la miezul nopții.

Vineri, 24 decembrie

Simbătă, 25 decembrie

Duminică, 26 decembrie

Luni, 27 decembrie

Marți, 28 decembrie

Miercuri, 29 decembrie

Joi, 30 decembrie

ISUS SALVATORUL

Supliment al săptămânalului **Foia**
românească

* Anul 2 Nr. 12 *

decembrie 1999

EDITORIAL

Pregătire pentru Crăciun

Apropiindu-ne de sfârșitul anului fiecare dintre noi ne pregătim pentru a petrece sărbătorile de iarnă în cele mai bune condiții. De fapt cea mai semnificativă sărbătoare în această perioadă este Nașterea Domnului Isus. În vederea sărbătoririi acestui eveniment se fac pregătiri în familii, în biserici, în școli. Poate această febră a pregătirilor se datorează și faptului că la nașterea Domnului Isus omenirea a fost surprinsă pe nepregătite și pe neașteptate.

Domnul Isus s-a născut când nimeni nu se aștepta

Versetul 18 din Matei cap. 1 ne spune că Iosif și Maria nu se așteptau; erau doar logodiți, și au plecat într-o călătorie lungă pentru a fi înregistrați la recensământul poruncit de Cezar August (Luca 2:1). Nici Irod nu se aștepta, când a aflat vestea s-a tulburat foarte mult (Matei 2:3). Ierusalimul, Cetatea Sfântă, a fost luată prin surprindere și s-au tulburat când au aflat despre nașterea lui Cristos.

Domnul Isus s-a născut unde nimeni nu se aștepta

Părinții au mers la Betleem pentru a se înscrie, nu pentru ca Maria să nască acolo. Este evident că nu se așteptau ca acest eveniment să aibă loc la Betleem. Magii nu l-au căutat pe Isus la Betleem ci la Ierusalim. Cu siguranță nu se așteptau ca Împăratul a cărui stea au văzut-o în răsărit să se fi născut într-un grajd la marginea Betleemului.

Domnul Isus a venit pe pământ cum nimeni nu se aștepta

Atunci când părinții l-au adus la Templu, potrivit Legii lui Moise, trebuiau să aducă ca jertfă de ispășire un miel de un an pentru arderea de tot și un pui de porumbel sau o turturea pentru jertfa de ispășire. Cei mai săraci care nu puteau să cumpere un miel de un an puteau aduce doi pui de porumbel sau o pereche de turturele. Aceasta a fost situația materială a familiei în care s-a născut Fiul lui Dumnezeu: un copil sărac, străin, nedorit, cu o naștere nepregătită.

Oameni nepregătiți au fost aleși de Dumnezeu să-L primească în casa lor pe Cristos

Iosif și Maria nu știau să se ocupe de micuțul copilăș care s-a născut, nu aveau casă, nu aveau bani pentru ai oferi condiții optime pentru dezvoltare, și totuși Dumnezeu i-a ales pe ei. Dumnezeu nu se uită la ce se uită omul. Îngerul a spus fecioarei: »Plecăciune ție căreia ți s-a făcut mare har: Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei!« (Luca 1:28).

Oamenii erau nepregătiți dar cerul era pregătit

Galateni 4:4 ne spune că totul s-a petrecut la împlinirea vremii. În cer totul era pregătit. Steaua era gata să dea vestea despre nașterea Marelui Împărat și apoi să călăuzească magii în drumul lor. Îngerii erau pregătiți să ducă vestea păstorilor de pe câmpiile Betleemului. Corul îngeresc avea pregătite cântările și au venit să cânte »Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, și pace pe pământ între oamenii plăcuți Lui« (Luca 2:14) Îngerii păzitori erau la datorie pentru a ocroti Pruncul de furia nebună a împăratului Irod. Dumnezeu veghea ca profețiile să se împlinească întocmai.

Se apropie un nou Crăciun, ești pregătit?

Cei mai mulți oameni își pregătesc casele, cămarile, bucătăriile și probabil vor sărbători cu un ospăț plin de veselie. Iubite cititor, vreau să-ți spun că Domnul este interesat dacă inima ta este pregătită. Cerul este pregătit pentru a umple inima ta de bucurie. Pentru aceasta însă tu trebuie să-ți deschizi inima și să-L lași pe Mântuitorul să se nască și în inima ta.

Te încurajez să-L cauți pe Domnul Isus la aceste sărbători și mă rog ca Dumnezeu să îți dea **SĂRBĂTORI FERICITE!**

Pastor Daniel Burtic

ACTUALITATEA RELIGIOASĂ

Pastorul Viorel Iuga în cercul familiei sale

Grupul credincioșilor din România la Micherechi

Cântăreața de muzică creștină Vali Pentea Sava

Tineri ai Bisericii Baptiste române din Micherechi

În perioada 3-5 decembrie 1999 la Biserica Baptistă română din Micherechi s-a desfășurat conferința cu tema „Viața de familie în societatea contemporană”. Invitat special a fost **Dr. Viorel Iuga**, pastor al Bisericii Baptiste Speranța din Arad, autor al mai multor cărți despre viața de familie. Pentru că trăim o vreme de mare încercare pentru familiile, fie ele mai tinere sau mai bogate în experiență în doi, această întâlnire s-a dovedit a fi nu numai bine venită, ci și necesară. Nevoia de a aduce în discuție problemele care frământă familiile noastre, a fost pusă în lumină prin prezența numeroasă și interesul arătat. Aspectul deosebit al acestei conferințe l-a constituit posibilitatea celor prezenți de a fi parte activă a întâlnirilor, adresând ei înșiși întrebările cu care s-au frământat de-a lungul anilor în propria căsnicie. Cei care au participat au avut de câștigat cel puțin în două din responsabilitățile care le revin: parteneri în căsnicie și părinți pentru fiecare zi.

O sesiune a fost alocată în mod special pentru problemele celor care urmează să facă pasul acesta deosebit de important: căsătoria.

Pastorul Viorel Iuga a avut un timp special petrecut împreună cu tinerii necăsătoriți, oferindu-le câteva repere în problema lor determinată de statutul lor minoritar: tineri români într-o cultură maghiară.

Conferința s-a terminat cu nădejdea că astfel de întâlniri se vor repeta mai des în viitor.

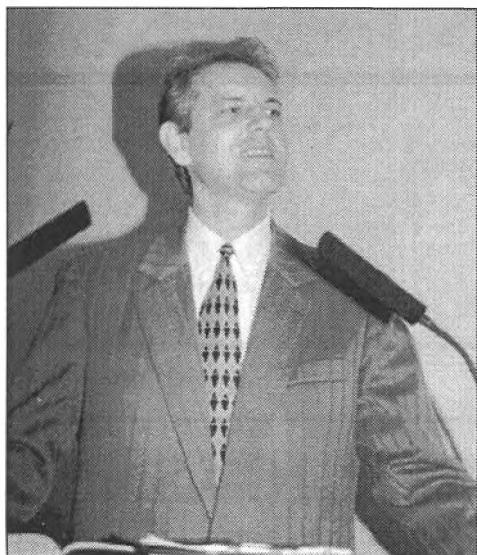
Duminică, 12 decembrie 1999 Biserica Baptistă română din Micherechi a fost vizitată de un grup de credincioși de la Biserica Baptistă din Alparia - România, împreună cu pastorul bisericii Viorel Sava.

De asemenea cântăreața de muzică creștină **Vali Pentea Sava** a susținut un concert.

Mărturia soților Sava care în urmă cu câțva timp au trecut printr-o grea încercare în urma unui accident de mașină, a adus în inimile celor prezenți multă încurajare, întărindu-le credința în Dumnezeul care promite că este cu noi în fiecare zi.

Duminică, 19 decembrie 1999 în cadrul programului de după-amiază la Biserica Baptistă română din Micherechi s-a desfășurat un concert special de colinde susținut de corul de cameră al Bisericii Baptiste din Curtici - România.

Mesajul a fost susținut de pastorul bisericii **Ghiță Moțoc**.

Dr. Viorel Iuga

Cînd ne referim la acest lucru avem în minte orele de părtășie, rugăciune și studiu biblic ce le au împreună membrii unei familii. La acest subiect dorim să dezvoltăm următoarele aspecte:

1. Importanța altarului în viața de familie

Probabil că în unele familii altarul nu există, deoarece membrii familiei nu cred în importanța lui. Indiferent ce cred sau spun aceștia, orele de părtășie și rugăciune sînt importante din foarte multe motive. În astfel de momente familia:

1.1. Beneficiază de acea promisiune a Domnului Isus: „dacă doi se învoiesc pe pămînt să ceară un lucru oarecare le

va fi dat de Tatăl Meu care este în ceruri” (Matei 18.19). Sîntem convinși că această promisiune se referă și la familiile care se închină împreună lui Dumnezeu. Fiecare om și fiecare familie are problemele ei. De cele mai multe ori, nu ne place ca alții să cunoască problemele prin care trecem, dar nu ne plac nici problemele respective. Pentru a le păstra într-un cadru intim și pentru a le rezolva, să ne folosim de rugăciunea în cadrul familiei. Aici putem să ne rugăm fără nici o rezervă pentru toate lucrurile ce ne frămîntă și tot aici putem găsi și răspunsul la durerile și necazurile noastre.

1.3. Are posibilitatea să reducă mult din stresul creat de problemele ce apar. În general, noi ne grăbim cu rezolvarea problemelor noastre. Dacă uneori nu se rezolvă repede sau așa cum dorim noi, sîntem tentați să aruncăm vina pe celălalt. Cînd le-am adus împreună înaintea Domnului și cerem o rezolvare după voia Lui și la timpul lui, nu vom mai putea arunca vina pe celălalt. Atunci vom ști că trebuie să așteptăm împreună răspunsul Domnului, cu multă răbdare, iar cînd va veni să îl primim cu bucurie.

1.6. Are ocazia să dea un exemplu bun copiilor. Copiii trebuie să știe stările prin care trece familia și să participe la rezol-

varea lor creînd ajutorul lui Dumnezeu. Ei trebuie să îi audă pe părinți cum se roagă Domnului cerînd înțelepciune ca să-i crească bine. Părinții se roagă pentru mîntuirea copiilor lor și ei trebuie să audă lucrul acesta. E deosebit de important ca un copil să-l audă pe părintele său cerîndu-și iertare Domnului pentru o greșală cunoscută. Momentele de rugăciune îi vor apropia pe cei din familie de Dumnezeu și unul de celălalt.

1.8. Are ocazia să-și descopere anumite daruri. Aici vom vedea la ce sîntem buni și ce putem face să fim și mai buni. Aici putem încerca și nimeni nu va rîde de nereușita noastră.

2.8. Nu sîntem obișnuiți să mulțumim pentru bine. Cei mai mulți familisti creștini se gîndesc la un altar de rugăciune cînd apar anumite probleme. De cele mai multe ori însă, acesta nu ne reușește datorită relației necorespunzătoare dintre noi și partenerul de viață. Ar fi mult mai bine dacă am începe altarul familiei în vremuri bune. Aceasta ne va ajuta să dezvoltăm o practică ce va putea rezista și vremurilor subre sau tulburi.

O colecție din volumele autorului Viorel Iuga

NOAPTEA DE CRĂCIUN

Muzica și versurile
Alexandru Groza

Andante

rem La7 Sib FaRe7 solm Fa rem Do7 Fa

1. Noap- te de Cră- ciun, prea- sfin- ți- tă ești!

Fa lam Sib Fa

Cu lu- mini stră- lu- ci- toa- re bu- cu- ri- ves- tești Că în Bet- le- em

solm Fa rem6 Do7 Fa lam

S-a năs- cut I- sus Fi- ul Ta- tă- lui din, ce- ruri, prun- cul sfînt.

Sib Fa solm Fa rem Do7 Fa

Refren

S-a năs- cut I- sus, pa- ce ne-a a- dus Bu- cu- ri- a es- te ma- re-n

rem lam Sib Fa Mibdim solm Fa rem

cer și pe Pă- mînt! În- ge- ri- în cor slă- vesc pe Sal- va- tor

rem6 Do7 rem La7 Sib Fa Re7

to Coda

Pa- ce pe Pă- mînt și bu- nă- vo- i- re! Pa- ce pe Pă- mînt și bu- nă-

solm Fa Sib Fa Do7 Fa solm Fa Sib

D.S.

vo- i- re!

Fa Do7 Fa

2. Blînd și drăgălaș, dulce copilăș
Ne-a adus din cer lumină, dragoste și har.
Dumnezeu ne-a dat ce-a avut mai scump
Fiul Lui, răscumpărare pe Pămînt.

Refren:

3. Magii Îl cinstesc pe Fiul ceresc
Păstorii îngenunchează, cu drag Îl privesc.
Cinstește-L și tu în viața ta
Cu credință și iubire, tu uita!

